

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΘΥΛΕΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 5

Χανία 29η Φεβρουαρίου 1932

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡ. 2

ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟΝ

Από τὰ διάφορα περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδες μαθαίνομε τὴν προσπάθεια ποὺ γίνεται τῶρα γιὰ τὴν κατάρτησι τοῦ παιδικοῦ θεάτρον.

Στὸν εἰκοστὸ αἰῶνα ποὺ βρισκόμαστε, τὸν αἰῶνα τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ἡ πολιτεία ἄρχισε νὰ λαμβάνει πρόνοια γιὰ τὰς νεαρὰς καὶ ἀδιαπλάστους ὑπάρξεις γιὰ τοὺς πολίτας τῆς αὔριου.

Στὴν προσπάθεια αὐτῇ καὶ γενικῶς στὴν ὅλη κίνησι πρωτοστατεῖ τὸ Δύκειον τῶν Ἑλληνίδων διὰ τοῦ τμήματος τῆς παιδικῆς ἀδελφωσύνης ποὺ ἀρτιώτατα λειτουργεῖ καὶ ἐξυπηρετεῖ ἕνα ἀπὸ τοὺς ἱερώτερους καὶ πιὸ εὐγενικοὺς σκοποὺς τοῦ Δυκείου. Ἐχομεν στὴν Ἑλλάδα τόσοις καλλιτέχναις τῆς πέννας συγγραφεῖς λογογράφους δημοσιογράφους κτλ. καὶ ὅμως κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς δὲν κινήθηκε στὰ σοβαρὰ γιὰ νὰ δώσῃ μία μικρὴ ὠθησι καὶ ἐνίσχυσι στὴν προσπάθεια αὐτῇ.

Χρειάζεται κόπος πολλὸς, καὶ ἀρκετὴ μελάνη νὰ χυθῇ γιὰ τοὺς μικροὺς ἐρασιτέχναις, ποὺ κρῦβουν κάποιο τανλέντο μέσα του. Ἡ παιδικὴ ψυχὴς διψοῦνε ἀπὸ μιὰ διδασκαλίαν ποὺ θὰ τέρπη ταυτοχρόνως, καὶ θὰ μορφώσῃ καὶ ποὺ θὰ τοὺς κάνει νὰ περνοῦν τὴν ὥραν ποὺ θὰ διαθέτουν γι' αὐ-

τὴν εὐχάριστα καὶ διασκεδαστικά.

Μόνον ἕνα καλὸ κατηρητισμένον παιδικὸ θεάτρον θὰ νὰ ποὺ θὰ μπορέσῃ νὰ συγκρατήσῃ τοὺς μικροὺς του, θαμῶνας, μὰ καὶ ποὺ θὰ μπορέσῃ νὰ φέρῃ τὸ ἐπιδουκνόμενον ἀποτέλεσμα, μὲ ἔργα κατὰλληλα διαλεγμένα μ' ἐπιμέλεια καὶ ἐπίτηδες γι' αὐτὸ γραμμένα.

Γιὰ νὰ κάμωμε τὸ παιδὶ ν' ἀγαπήσῃ τὸ θεάτρον πρέπει πρῶτα νὰ τοῦ δώσουμε νὰ καταλάβῃ τὴν σημασίαν του. Ὁ μικρὸς δὲν πρέπει νὰ πλήττῃ σὰν μπαίνει στὴν αἴθουσα τοῦ θεάτρον. Πρέπει νὰ αἰσθάνεται μέσα του μιὰ ἀνθόρμητη ἀγάπη γι' αὐτὸ μιὰ ἀκατανίκητη ἐλκυστικὴ δύναμι, καὶ σιγὰ σιγὰ θὰ γίνῃ ὁ πιὸ καλὸς του φίλος. Πρέπει νὰ μπαίνει στὸ θεάτρον ὄχι μόνον ἀπλῶς γιὰ ν' ἀλλάξῃ περισχόμενον ἢ συνειδήσεις του, γιὰ ν' ἀποφύγῃ (τὴν μονοτονίαν) τῶν αἰθουσῶν διδασκαλίας, ἀλλὰ καὶ τὴν μονοτονίαν, γιὰ νὰ διασκεδάσῃ καὶ νὰ διδαχθῇ ἀπὸ ἕνα ἔργο γραμμένον ἐπίτηδες γιὰ παιδιὰ καὶ ὄχι νὰ βλέπουν τὰ ἔργα ποὺ βλέπουν καὶ οἱ μεγάλοι γιὰτὸ ὄχι μόνον δὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ καὶ βλάπτει πολλὰ φορὰς.

Φροντίσετε λοιπὸν νὰ κάμετε τὸ παιδὶ ν' ἀγαπήσῃ τὸ θεάτρον καὶ ἀνοίξετε ἀπὸ σιγὰ σιγὰ τὸ δρόμον γιὰ τὴν δυνατότητα μιᾶς συστηματικῆς ἐργασίας γύρω ἀπὸ ἕνα κα-

λῶς ἐννοούμενον παιδικὸν θεάτρον ποὺ θὰ νὰ ὁ πρόδρομος μιᾶς εὐγενικῆς προσπαθείας γιὰ μιὰ ἀνωτέρα πνευματικὴ ἀνάπτυξι καὶ ψυχαγωγίαν τοῦ παιδιοῦ.

Ζαχαρένια Ι. Σπερελάκη
Τάξις Ε Γυμνασίου Θηλέων Χανίων.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ

ΣΥΜΠΟΝΙΑ

Εἶχαμε διαγωνισμοὺς τὴν περασμένην ἡδομάδα, καὶ μελέτησα πολὺ, μὰ τόσο, ποὺ ἡ μαμά μου ποὺ πάντα προσέχει τὴν ἐργασία μας, μοῦ εἶπε τὴν Κυριακὴν τὸ πρωὶ «Ἐρυθέλιγγ μου γιὰ νὰ εὐ ἀνταμείψω γιὰ τὸν κόπον σου, αὐτῶν τῶν ἡμερῶν, θὰ εὐ πάρω τὸ ἀπόγευμα ποὺ πάμε περίπατο. Πράγματι τὸ ἀπόγευμα πήγαμε μὲ γνωστὰς Κυρίας καὶ Κυρίους περίπατο καὶ λιανίστικαμεν, καὶ ὅταν σουρούπωσε κατεδήκαμεν στὴν παραλία, ὅπου πρότεινε ὁ Κύριος τῆς παρέας νὰ μπόρμεν σ' ἕνα κέντρον νὰ μᾶς προσφέρῃ κάτι. Τῷ ὄντι μπήκαμεν στὸ Καπερὶς!! Πρῶτην φορὰ τὸ ἐπισκέφθην αὐτὸ τὸ Καπερὶς ποὺ πολλὰς Δεσποινίδες μὲ ἐγώισμὸ λένε δι πηγαίνουν συχνά.....

Εἶδα μία σάλα πνιγμένη ἀπὸ καπνοῦς, καὶ γιομάτη κόσμον ἀνάμηκτο. Κύριοι μεσοζαλισμένοι ἀπὸ τὸ πιετὸ συζητοῦν δυνατὰ, καὶ Κυρίαὶ μὲ δαχμμένα πρόσωπα γελοῦν διαρκῶς καὶ προσποιοῦνται δι εἶναι εὐθυμοί.

Ὅλα ψεύτικα.

Ἐγὼ πολὺ στενοχωρήθηκα ἀπὸ τὸν καινούργιον κόσμον ποὺ εἶδα, μὰ ἀσφαλῶς καὶ ἡ μητέρα μου, ἂν ἤξερε δι θὰ καταλήγαμεν ἐκεῖ θὰ προτιμοῦσε νὰ μὲ ἄφηνε σπῆτι νὰ μελετοῦσα ἀκόμη.

Σὲ τέτοια κατὰστασιν βρισκόμουν, ὅταν ἔξαφνα ἀνοίξε ἡ πορτὰ καὶ εἶπα νὰ μπαίνῃ ἕνα δύστυχο μικράκι, ὡς ἔξ ἡρόνων μισόγυμνο, ἐκνυπόδητο, τρεμουλιασμένον ἀπὸ τὸ κρύο καὶ ἴσως

ἀπὸ τὴν πείνα....

Τὶ νὰ ζητοῦσε ἄραγε αὐτὸ τὸ παιδάκι μέσα σ' αὐτὸν τὸν τόπον ποὺ ὅλοι φαίνονται εὐτυχησμένοι;

Αὐτὸ σκεπτόμουν, μὰ αὐτὸ ἔτσι σὰν νάνοιωσε τὴν σκέψιν μου, ἤλθε κατ' εὐθείαν εἰς τὸ τραπεζάκι μας ἀνοίξε τὸ χεράκι του τεινοντάς μας το, ψιθύρισε κάτι μισόλογα ποὺ δὲ τὰ καταλάβενα, μὰ ἐνοιῶσα ἀμέσως τὴ ζητοῦσε. Ὁ Κύριος τῆς παρέας μας τοῦ ἔδωκε μερικὰς δεκάρας, καὶ ἡ παρακαθημένη μου πονετικὴ κοπέλλα τοῦ ἔδωσε λίγο ψωμάκι ἀπὸ τὸ τραπεζάκι, τοῦ χάιδεψε τὸ λυπημένον προσωπάκι, καὶ ἔφυγε τὸ ἄμοιρο, μὰ ἄφησε ἀληθινὴ λύπη στὴν παρῖαν μας ἔλη.

Ἐγὼ τὸ παρακολουθεῖσα καὶ αὐτὸ ποὺ εἶδα νὰ γίνῃ ἐπὶ ἀπέναντι τραπεζάκι τόσο μοῦ πόνεσε τὴν καρδίαν, ποὺ δὲν θὰ νὸ ξεχάσω ποτὲ. Παίρνοντις τὸ παιδάκι γραμμὴ τὰ τραπεζάνικα ἀνοίγε τὸ χεράκι του ζηκῶντας ἐλεημοσύνη. Ἀπέναντι μας ἦσαν τρεῖς Κύριοι. Ἐνα ἀπ' αὐτοῦς ποὺ ἤθελε νὰ δεῖξῃ ἴσως ἐξυπνάδα ἔποδ δὲν εἶχε καὶ νὰ παῖξῃ μὲ τὴν δυστυχίαν τοῦ μικροῦ, τοῦ εἶπε «Σκύψε καὶ πέρασε κάτω ἀπὸ τὸ τραπεζάκι, καὶ ἔλα κοντὰ μου νὰ σοῦ δώσω μία δεκάρα!!! Ὑπήκουσε τὸ ἄμοιρο, γιὰ νὰ προσθέσῃ ἀκόμη μία δεκάρα εἰς τῆς λίγας ποὺ κρατοῦσε ἐπὶ χεράκι του, ἀλλ' ὅπως σέρονταν κάτω ἀπὸ τὸ τραπέυι κτύπησε τὸ κεφαλάκι καὶ φαίνεται πόνεσε πολὺ, γιὰτὶ ἔφερε ἀμέσως τὸ χεράκι του ἐπὶ μέρος ποὺ κτύπησε, καὶ ἔρρεψε ἕνα βλέμμα παραπονεμένον ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ποὺ τὸ δακρῶθηκε, ποὺ καὶ πέτρα θὰ συγκινοῦσε, καὶ ὅμως ὁ μικρὸν μωαλος κύριος, γελοῦσε εὐχαριστημένος μὲ τὴν ἐξυπνάδα του.

Πόσο αὐτὸς ὁ κύριος διέφερε ἀπὸ τὴν πονετικὴν κοπέλλα τῆς παρέας μας, ποὺ χάρτε τὸ παιδάκι, καὶ τὸ ἔλεγε μὲ πραγματικὴ συμπόνιαν».

Ἐρυθ. Ἐρ. Σουγνελλάκη
Τάξις Βα Γυμνασίου Θηλέων Χανίων.

Χειμωνιάτικες έντυπώσεις

ΟΤΑΝ ΠΕΦΤΟΥΝ ΤΑ ΦΥΛΛΑ

Όταν ὁ βορριάς φυσᾷ ἔξω μέσα στὴν ὀλοσκοτεινὴ καὶ τρομερὴ νύχτα, ὅταν τὰ σκυλιά οὐρλιάζουν καὶ φοβισμένοι ἀπὸ τὶς βροντὲς καὶ ἀστραπὲς τρέχουν γιὰ νάβρουν καταφύγιο ὅταν ἡ βροχὴ πέφτῃ μὲ ἀκράτητὴ ὀρμὴ καὶ κατατυπᾷ τὰ κλεισμένα τζάμια, ὅταν τὰ φύλλα μαραμμένα καὶ κτρινιασμένα κάνουνε στρωμὰ τῆ γῆ, τότε καὶ σὲ μένα τελεῖται μιὰ τρικυμία ἀνάλογη μὲ τῆς φύσεως.

Κλεισμένη μέσα στὴ κάμαρά μου αὐτὲς τὶς χειμωνιάτικες βραδύες φέρνω στὸ νοῦ μου ἄθελα μου χρόνια περασμένα ξεθωριασμένα πού μὲ βία σχεδὸν τὰ ξαναθυμίζομαι. Σκέπτομαι καὶ σιγὰ—σιγὰ ἀποχεγιούμαι καὶ τότε ζῶ στὰ χρόνια ἐκεῖνα πού πέρασα τόσο ξέγνοιαστα, τόσο γλυκὰ στὰ χρόνια μου τὰ πανέμορφα τὰ παιδικὰ καὶ θυμᾶμαι κείνα τὰ χρόνια ὅταν τὸ κρῖο πάγωνε τὸ κάθετὶ, συμμαζωμένοι ἄλλοι μέσα στὴ ξεστὴ τραπεζαρία οἱ μεγάλοι γύρω ἀπ' τὸ τραπέζι καὶ μεῖς τὰ μικρά—ἐγὼ καὶ ἡ μεγαλύτερη μου ἀδελφὴ—εἴχαμε τοιγυρισμένη τὴν καλὴν μας γιαιδιά καὶ μᾶς ἔλεγε παραμύθια, μᾶς ἔλεγε γιὰ χώρες μακρινὰς πού ὅλο τὸ χρόνον σὲ κείνα τὰ μέρη κάνει χιόνι καὶ κρῖο, μᾶς ἔλεγε γιὰ κᾶτι μικροὺς ἀνθρωπίσκους πού ἀπ' τὸ κρῖο ἔμειναν πάντα σὰν μικρὰ παιδάκια, καὶ ἔλεγε καὶ ἔλεγε ἕνα σωρὸ ὧ: ὅσοι σιγά—σιγὰ ἐγένεσαν τὰ κεφαλάκια μας στὴν ποδιὰ τῆς ζαλισμένα ἀπὸ τὸν ὕπνο καὶ ἀποκοιμούμεθα.

Κατεῖνα Ποθουλᾶκη
Τάξις Ε'

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

*Ασφαλῶς ἡ ἀνωτέρω ἐπιγραφή θὰ ἐρεθίσῃ τὸ νευρικό σας σύστημα.

Ποῦτος ὁ λόγος; ὁ λόγος εἶναι γνωστός εἰς ὄλους μας, διότι ποῦτος ἠμπορεῖ νὰ λησμονήσῃ τὸν μικρὸν εἰσπράκτωρα τοῦ αὐτοκινήτου; Ποῦτος τὰς παρακλητικὰς καὶ ἱκετευτικὰς προσκλήσεις αὐτοῦ; καὶ τέλος ποῦτος θὰ λησμονήσῃ τὰς προσβολὰς, τὰς ἐποικίας ἐδέχθη ὅταν εὕρισκατο ἐντὸς τοῦ ἐν κινήσει εὕρισκομένου αὐτοκινήτου του; *Ασφαλῶς κανεὶς.

Μία ἀπόλυτος ἀνάγκη σὲ ἀναγκάζει νὰ μεταβῇ ἔξω τῆς πόλεως, διὰ νὰ συντομέυσῃς δὲ

τὸ χρόνον, κρίνεις καλὸν νὰ μεταβῆς δι' αὐτοκινήτου καὶ κατευθύνεσαι εἰς τὴν ἀγορὰν.

Μόλις ξεπροβάλλεις ἀπὸ τὴν θύραν τῆς Νέας ἀγορᾶς, ἀμέσως τὸ ἐξερευνητικὸν μάτι του θὰ σὲ ἀνακαλύψῃ. Ἐχεις ἤδη πέσει θύμα του, δὲν ἠμπορεῖς εἶπω καὶ ἂν ἔχῃς τὴν σκληροτέραν καρδιὰν νὰ ἀποφύγῃς τὸ μαρτύριον τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ὑποστῆς καὶ εἰς τὸ ὁποῖον σὲ καλεῖ διὰ παρακλητικῶν καὶ σαγήνευτικῶν προσκλήσεων.

Ποῖον ὅμως τὸ μαρτύριον αὐτό; ἔχεις ἀμέσως ἱκανοποιήσῃς τὴν ἀπορίαν σου, ὅταν ἐρεθίσῃς ἐντὸς τοῦ αὐτοκινήτου του. Εἶναι ἢ δὲν εἶναι μαρτύριον; Τὸ νὰ ἔχῃς ἐπέγυρσαν ἐργασίαν καὶ νὰ θελήσῃς νὰ συντομέυσῃς τὸν χρόνον εἰσπερχόμενος ἐντὸς τοῦ αὐτοκινήτου, διότι ἐπίσειυσε εἰς τὸν θηρευτὴν σου, ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγου σοῦ ἔλεγε: «δύο μόνο θέσεις ἀφεντικὸ καὶ φεύγομεν» καὶ τὴν νῦν βλέπεις, δὲν τὸ αὐτοκίνητο εἶνε σχεδὸν κενόν; Ἐρεθίζεσαι, φουσκώνεις, κάμνεις ἀπόπειραν ὅπως ἐξέλθῃς τοῦ αὐτοκινήτου, ἀλλὰ τὴν ἀπόπειραν ταύτην σοῦ τὴν ματαιώνει ἡ φιλοτιμία. Καὶ τὴν νῦν εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ περιμένῃς, μέχρις ὅτου τὸ αὐτοκίνητον γεμίσῃ καὶ οὕτω ἀντὶ νὰ συντομέυσῃς τὸν χρόνον πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας σου, ἐπεκτείνει αὐτὸν, μέχρις ὅτου τὸ αὐτοκίνητον γεμίσῃ.

*Αφοῦ περάσει ἀρκετὴ ὥρα, τὸ αὐτοκίνητον ἔχει πλέον γεμίσει, ξεκινᾷ ἐνῶ ἐσὺ ἀνακουφίζεσαι διότι κατώρθωσες τέλος πάντων νὰ ἀναχωρήσῃς, ἀφοῦ προηγουμένως διήλθες ὀλόκληρον χρόνον ἀγωνιών.

Δὲν σταματᾷ ὅμως ἔως ἐδῶ τὸ μαρτύριον ὁ μικρὸς τώρα ἔκτελει τὸ καθήκον του, ἀρχίζει νὰ μαζεύῃ τὰ εἰσιτήρια. Τὸ εἰσιτήριο σας, κύριε γρήγορα—ἐσὺ σπεύδεις νὰ συμμορφωθῇς πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ πληρόντος τὸ ἀντίτυπον τοῦ εἰσιτηρίου. Θὰ ἦσο εὐτυχὴς ἐὰν εἶχες ψιλὰ, ἀλλὰ θὰ δεχθῇς τὰς προσβολὰς τοῦ μικροῦ αὐτοῦ εἰσπράκτωρος «Ἄκου δὴ κύριέ μου, νὰ λάβῃς ὑπ' ὄψιν σου, ὅταν μπλίνης στὸ αὐτοκίνητον νὰ βαστάς ψιλὰ, δὲν εἶμαι ὑποχρεωμένος ἐγὼ νὰ σοῦ κάνω τὸν δούλο».

Πῶς λοιπὸν τώρα, ὅταν ἀναγνώσῃς τὴν ἐπιγραφὴν, δὲν θὰ ἐρεθίσθῃς ἐνθυμόμενος τὸ τί ὑπέφερας ἀπὸ αὐτὸν, περὶ τοῦ ὁποῖου γίνεται λόγος.

Αὐτὸς εἶναι ὁ εἰσπράκτωρ τοῦ αὐτοκινήτου, ὁ ὁποῖος μεταχειρίζεται ὅλα τὰ μέσα διὰ νὰ ἐξοικονομήσῃ τὸ ψῆμί του, ἀδιαφορῶν ἂν αὐτὰ βλάπτουν τοὺς πελάτας του καὶ μειώνουν τὴν θέσιν

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΤΟΠΕΙΑ ΜΑΣ

Ο ΚΟΛΠΟΣ ΤΟΥ ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ ΚΙΣΣΑΜΟΥ

Εἶναι ἡ ὥρα τοῦ δειλινοῦ ὁ ξανθὸς βασιλιάς τῆς ἡμέρας, σιγὰ, σιγὰ, στέλνοντάς, τὸ στερεὸν χαιρετισμὸν τοῦ στὴν ζωὴ, [κατεβαίνει ἀπὸ τὸν πλάβρο θρόνον του.

Ματωβαμένος, σὲ κόκκινῃ ἀποθέωσι, ὁ Δυτικὸς ὀρίζοντας, μὲ τὰ ἀργοτάξιδα συνεφάκια του, γενᾶ μέσα μου μιὰ διάθεση μυστικισμοῦ.

Κάθομαι στὴν ἀκρογιαλιά, καὶ ὁ γαλανὸς πόντος, ἀπέναντί μου, τραβᾷ, ὡς τὰ βάρη τοὺς ρεμβασιμὸς μου. Θαυμάζω τὴν γαλήνια θάλασσα, τὸν κόλπον, π' ἀπλώνεται μὲ νοχέλια μπρὸς μου. Στενὸς πρὸς τὰ ἄκρα, του, ἀνοίγει πρὸς τὴν νότια κατεύθυνσι. Στὸ βάθος του, λείψανα, ἀκαθόριστα, μιᾶς γιγαντομαχίας, τῶν στοιχίων τῆς φύσεως, βρίσκονται δύο βουνά, δύο ὄγκοι, δύο ἀκρωτήρια. Τὸ ἕνα, μακροῦλὸ μὲ ἀρμονία διαστάσεων στὴν Δυτικὴν πλευρὰν. Εἶναι ἡ Γραμβούσα, στενὰ συνδεμένη, μὲ τὴν τελευταίαν, ἱστορίαν τῆς Πατρίδος μας...

Τὸ ἄλλο στὴν Ἄνατολικὴν μεριά ἀπλώνεται ἀπὸ τομα, σὰν κομμένο ἀπὸ θεόρατο μαχαίρι, στὴν γαλανὴ θάλασσα. Εἶναι ὁ Σπάθας, τόνομα τοῦ ὁποῖου δικαιολογεῖ ἀπόλυτα τὴν καθ' ὅλου κατατομὴν του. Σκοῦρα καὶ σκοτεινὰ αὐτὰ τὰ δύο ἀκρωτήρια, δίδουν μιὰ ἄγρια ὀμορφιά στὸ Βόρειο βάθος τοῦ κόλπου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον τώρα τὸ χειμῶνα ὀρμητικὸς ὁ Αἰὸλος ἀναταράσσει σφοδρὰ σ' ἄγρια κύματα, τὰ νερά του.

Στὴν νότια ἀνατολική

του ἀπέναντι τῆς κοινοῦ.

Τὶ κρίμα δι' αὐτὰ τὰ παιδιὰ! Ἡσίοδος Τάγκος
Μαθητὴς Δ'. τάξις Π. Λυκείου.

μεριά, ἀπλώνεται, εὐχάριστη, μιὰ ὄραια ἀμμουδιά, πού τόσες καὶ τόσες φορὲς, σ' ὄρες θλήψεως, καὶ νοσταλγίας μᾶς δέχτηκε στοργικὰ. Στὴν Δυτικὴν πλευρὰ κυριαρχεῖ ἕνας ἀπότομος βράχος, καὶ μιὰ στενὴ λουρίδα, ἐνὸς βραχώδους συμπλέγματος, ὁ Κοπριανὸς εἰσχωρεῖ [βαθεῖα στὴν θάλασσαν, σὰν ἀντιστήρυμα στὴν ὀρμὴν τῶν ἀγρίων κυμάτων.

Ὁ Κόλπος μας εἶναι φημισμένος, γιὰ τὰ ποικίλα, καὶ ὄραια του ψάρια πού τόσον, συχνὰ ἀπολαμβάνουμε στὴν ἀγορὰ τῆς Κομπολόεως μας. Ἀλήθεια μιὰ πηγὴ συνεχοῦς πλοῦτου, γιὰ τὴν ἐπαρχίαν.

Ἄλλ' ἐξαιρετικῶς προσβάλλεται, ἀπὸ τὸν Βορρῖα, γιὰ τὸ αὐτὸ τὸ μέρος εἶναι ἀνοικτός.

Τώρα τὸν χειμῶνα, κυριολεκτικῶς, συνταράσσεται, παρέχοντας μας ἕνα μεγαλειώδες θέαμα, ἀγρίας ὀμορφείας. Τότε εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνος καὶ ἀποκλείεται σχεδὸν γιὰ τὰ πλοῖα. Πολλὲς φορὲς ἔχουν σημειωθῆ νηυτικῆς φύσεως δυστυχήματα. Τότε οἱ βαρκοῦλες συγκεντρώνονται στὸ μικρὸ λιμανάκι, πού εἶναι Δυτικὰ τοῦ Καστελλίου, στὴν λίμνη.

Τὸ καλοκαίρι ὅμως ὁ κόλπος, καὶ μάλιστα τὰ βραδία, ἀπ' τὸ ὀλόγιωμο, χλωμὸ φεγγάρι εἶναι ἀληθινὴ μαγεία, καὶ συχνὰ βαρκοῦλες μὲ συντροφίαι σκίζονται, τὰ ἡσυχὰ νερά του, ὅπως ἡ βαρκοῦλα, μὲ τὸ ματωβαμένο, στὸ ἥλιοβασίλεμα, πανίτης «πού βλέπω αὐτὴν τὴν ὥρα.

Ἐμ, Ἴω, Γεωργακάκης
Γυμνασιὸν Καστελλίου
Κίσσαμου

—Στὸ μάθημα τοῦ Συντακτικοῦ

*Ὁ Καθηγητὴς—Κώστα αὐτὴ ἡ πρότασις δὲν εἶναι κυρία—Τότε τί εἶναι;

*Ὁ Κώστας Δεσποινίς!
Ἀναστασία Κουσιανάκη
Τάξις Β'

ΑΠΟ ΤΑΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Ο ΧΕΙΜΩΝ

—Χειμῶνας! Ὅλα σκοτεινὰ ὄλα νεκρὰ, ὄλα παγωμένα. Μαῦρα σύννεφα σκεπάζουν τὸν ζοφερὸ οὐρανὸ καὶ ἡ βροχὴ σιγανὴ καὶ μονότονος τραγουδεῖ παραπονετικὰ τὸ μοιρολόγι τοῦ χειμῶνα. Τὰ δένδρα ποὺ πρὶν ἀπλωναν μὲ μιὰ περίσσια χάρη τὰ ὀλοπράσινά τους κλαδιὰ, τώρα γυμνὰ ἀπὸ φύλλα ἢ καὶ μὲ φύλλα ἀλλὰ γυρτὰ καὶ μαραμμένα, περιμένουν τῆς βροχῆς καὶ τοῦ βορριά τὸ ἄγριο χέρι σπλαχνικὰ νὰ τὰ σαρώσῃ. Ἡ θλιβερὴ αὐτὴ εἰκόνα μοῦ θυμίζει ἀμυδρὰ κάποιο ταιριαστὸ τραγοῦδι:

Πέρα τοῦ δάσους τὰ κλαριά ποῦ σειοῦνται γυμνωμένα, καθὼς τὰ δέρνει ὁ βορριάς, γέρνουν ἀποσταμένα κι' ἀφήνουν νότες πένθιμες ποῦ (πᾶν στὸν οὐρανὸ»

Κι' αὐτὴ ἡ φύση φαίνεται στὴ θλίψη βουτηγμένη, νομίζεις πῶς θρηνεῖ κι' αὐτὴ κάποια εὐτυχία χαμένη, ποῦ ὁ χρόνος δὲν τὴν ἔσβυσε καθὼς (γοργᾶ περνᾶ»....

Τὰ πουλάκια κυνηγημένα κι' αὐτὰ ἀπὸ τὴν ἀγριότητα τῶν στοιχείων φεύγουν τρομαγμένα γιὰ τόπους ζεστοὺς καὶ μακρυνούς. Ἐκεῖ θὰ στήσουν ξανά τὴ μακρὴ τους φωλιὰ, θὰ ξαναρχίσουν τὰ γλυκύτατα τραγούδια των, καὶ ἐνωμένα μὲ τὰς εὐώδεις ἀναθυμιάσεις τῶν λουλουδιῶν θ' ἀποτελέσουν μιὰ θεία ἁρμονία, ποῦ σὰν δοξολογία θὰ ὑψωθῇ στὸν πλάστη.

Καὶ στ' ἀκρογιάλι ποῦ μᾶρεσε νὰ θαυμάζω τὸν ἥλιο ποῦ ἔγερνε τὰ κουρασμένα του φτερὰ στὴν ἀγκαλιὰ τῆς δύσης ποῦ τὸν περιέμενε ἐνῶ τὸ κῦμα φιλοῦσε ἀπαλὰ τὰ πόδια τοῦ βράχου, τὴ θάλασσα σπᾶ ἀγριεμένη καὶ τὸν λούζει μὲ τὸν ὀλόλευκὸ της ἀφρὸ.

Τὸ κρυστάλλινο νεράκι ποῦ καθρεφτίζοντας τὸ γυμᾶτο αἴγλη στερέωμα ἄφη-

νε στὸ κύλισμά του νὰ πλάσῃ τοὺς πιδὲ τρελλοὺς του σκοποὺς, τώρα εἶναι θολὸ καὶ δὲν φλοισβίζει πιά τὸ μακρυνὸ ψιθύρισμα τῶν πεύκων ποῦ ἔφτανε σὰν κάποια ἀμυδρὴ ἀποκάλυψι μᾶς μουσικῆς, τώρα ἀναπληρώνεται ἀλλὰ ὦ! πόσον ἔλλειπῆς εἶναι ἡ ἀναπλήρωσις, ἀπὸ τὴ θυμισμένη βοῆ τῶν νερῶν του, ποῦ ἔχουν μεταβληθῇ σ' ἓνα ὀρμητικὸ χεῖμαρρο ποῦ συμπαράσφρει τὰ πάντα στὸ ἄγριο πέρασμά του...

Τὰ μικρὰ ὄρφανὰ παιδάκια, χωρὶς ὀρθῶς ζεστὰ, χωρὶς σπίτι, χωρὶς οἰκογένεια, μοιάζουν κι' αὐτὰ μὲ πουλάκια κυνηγημένα ἀπὸ τὸ κρῦο καὶ τὴ βροχὴ, μὲ τὴ δαφορὰ πῶς δὲν ἔχουν φτερὰ γιὰ νὰ πετάξουν σὲ τόπους ζεστοὺς σὲ ἐπιγείους παραδείσους. Καὶ μονάχα, ὅταν ὑποκύψουν πιά στὴν πείνα καὶ στὸ κρῦο, τότε θ' ἀνοίξουν τὰς ἀθώας τῶν παιδικῶν ψυχῶν καὶ θὰ πετάξουν στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πλάστη ποῦ τὰ προσμένει. Ἐκεῖ θὰ βροῦν τοὺς τόπους τῶν ὄνειρων των, ποῦ ἡ μικρὴ τους φοντασία εἶχε πλάσῃ στὴ γῆ.

Ὁ χειμῶνα ποῦ παγώνει τὴν καρδιά. Πόσο ἄχαρά κι' ἀπαισιόδοξα ὄνειρα πλάθει ἡ ψυχὴ στὸ βαρὺ καταθλιπτικὸ ἀντίκρυσμά σου, κάτω ἀπὸ τὸν μολυβένιο οὐρανὸ, ἐνῶ ἀντιθέτως πόσο γλυκὰ καὶ αἰσιόδοξα ὄνειρα πλάθει στὸ γλυκὸ ἀντίκρυσμα τοῦ καλοκαιριοῦ!...

Ἐάφνου τὰ μάτια μου πέφτουν στὰ χιονισμένα βουνὰ τῆς Κρήτης μᾶς καὶ ἄθελα πετῶ μακρὰ πολὺ μακρὰ σὲ μέρη ποῦ χιονίζει διαρκῶς καὶ πλάθω μιὰ εἰκόνα..

Χιόνια, χιόνια, χιόνια πολλὰ.

Τὰ πάντα, οἱ στέγες τῶν σπιτιῶν οἱ δρόμοι ἢ πλατεῖες τὰ βουνὰ ὄλα χιονισμένα. Τὰ δένδρα μὲ κλάδους γυμνούς ἀπὸ κάθε πράσινο φύλλο καὶ φορτωμένα κι' αὐτὰ μὲ χιόνι μοιάζουν μὲ μητέρες γρηές, μ' ὀλόλευκα μαλ-

λιὰ ποῦ ἔχασαν τὰ παιδιὰ τους. Καὶ λὲς πῶς τὰ κλαῖνε, ὅταν οἱ σταγόνες τῆς βροχῆς πέφτουν ἀργὰ-ἀργὰ ἀπὸ πάνω τους. Μερικὰ ἔλατα τὸ περίφημο δένδρο τῶν χριστουγεννιάτικων δένδρων λυγίζουν κάτω ἀπὸ τὸ ὀλόλευκο φορτίο τους.

Τὰ κλαριά του ποῦ διατηροῦν κάποια πρασινάδα ξεπραβάλλουν ποῦ καὶ ποῦ δειλά, λὲς καὶ παίζουσι τὸ κρυφτοῦλι. Καὶ δυὸ λαγοὶ τρέχουν νὰ προφυλαχτοῦν κάτω ἀπ' αὐτὰ, προσπαθῶντας νὰ ἀπαλλάξουν τὰ μεγάλα αὐτάκια των ἀπὸ τὸ χιόνι ποῦ τὰ βαρένει. Τσίου... τσίου... τσίου ἀκούεται ἡ παραπονετικὴ φωνὴ ἐνὸς μικροῦ πουλιοῦ, ποῦ ποιὸς ξέρει γιὰτὶ δὲν μπόρεσε νὰ φύγῃ μὲ τοὺς συντρόφους του, καὶ τώρα παγώνει ἀπὸ τὸ κρῦο καὶ τὴ βροχὴ. Τὰ παιδάκια ὁμως; ἂ! αὐτὰ δὲν τρυπῶνουν σὰν τοὺς λαγούς. Μὲ πόση λαχτάρα τὸ περιμέναν τὸ χιόνι γιὰ νὰ ἀρχίσουν πάλι τὰ τρελλὰ παιχνίδια τους αὐτό!

Τὸ γενικὸ σύνθημα «χιόνι, χιόνι» ἔχει δοθῇ πιά ἀπὸ μυριάδες παιδικὰ στόματα. Ὁρμοῦν ἔξω καὶ ἀρχίζουν χιονοπόλεμο, ἐνῶ στὰ κοκκινισμένα προσωπάκια τους εἶναι ζωγραφισμένη ἡ χαρὰ, ἡ εὐτυχία. Ἄλλα φτιάχνουν χιονόμπαλες καὶ τίς κυλοῦν, ἀλλὰ φτιάχνουν τεράστιους χιονανθρώπους. Τοὺς στολίζουν μὲ καπέλλα, μὲ ζῶνες, μὲ πίπες, μὲ σκουῖπες καὶ μὲ ὅτι ἄλλο μποροῦν. Ὑστερα πιάνουν χιονόμπαλες καὶ τοῦ τῆς πετοῦν. Πῶς διασκεδάζουν! Ἄλλα πάλι καθισμένα σὲ μικρὰ ἔλκυστρα κυλοῦν ἐπάνωστὴν κρυσταλλωμένη λίμνη μὲ χαρούμενα ξεφωνητά. Πολλὰ πατηνάρουν σὰν ἀστραπή ἐπάνω στὴ λεία γυαλιστερὴ ἐπιφάνειά του, κι' ὅταν κανένα γλυστρήσει καὶ πέσει τρέχουν τᾶλλα μὲ γέλοια νὰ τὸ σηκώσουν· ἀλλὰ αὐτὸ ἐπίσης γελῶντας, τὰ ἔχει προλάβῃ. Ἀμάξια κυλοῦν στὸ γυαλιστερό παρκέτο τοῦ χιονιοῦ μέσα ἀπὸ τὰ παρα-

θυράκια τους ξεπροβάλλουν δειλά—δειλά μικρὰ προσωπάκια ποῦ παρατηροῦν μὲ περιέργεια τὰ παιδάκια ποῦ ἀψηφῶν τὸ κρῦο καὶ τὸ χιόνι, ἐνῶ αὐτὰ δὲν τολμοῦν νὰ ἀφήσουν τὸ ζεστὸ δωμάτιό τους μὲ τὸ μαγγάλι. Ἀπὸ τίς καμινάδες τῶν σπιτιῶν ἐξέρχεται γκριζὸς καπνός. Τὰ παιδιὰ τὸν βλέπουν καὶ καταλαβαίνουν ὅτι τὸ ζεστὸ φαγάκι μοσχοβολιῶντας θὰ τὰ περιμένῃ ὅταν κατὰκοπα θὰ γυρίζουν στὸ σπιτάκι τους—ὁ γέρο—χειμῶνας ὅσο βλέπει πῶς δὲ νοιάζονται γιὰ τὰ πολλὰ του χιόνια τόσο πιδὲ πολλὰ εἰχνεῖ. Μάταιος κόπος.

Μόνον ποιὸ χαρούμενα νὰ γίνονται τὰ κᾶνη. Τὰ γέλοια καὶ ἡ φωνὴ τους δίδουν κάποια ζωὴ στὴν νεκρωμένη φύσι.

Σὲ μένα τὸ θέαμα τῆς ἄσπιλης αὐτῆς λευκότητος ποῦ ξεκουράζη τὸ μάτι, μοῦ γεννᾷ τὸ αἶσθημα τῆς εὐχαριστήσεως, ἀλλὰ παγώνει κάπως τὴν ψυχὴ μου. Στὰ μάτια τὰ δικά μου μοιάζει μὲ λευκὸ πέπλο ἀλλὰ καὶ μὲ σάβανο ποῦ στὴν κρύα του ἀγκαλιὰ ἀναπαύεται ἡ φύσι. Ἄλλὰ στὰ μάτια τῶν παιδιῶν αὐτῶν μόνον σὰν κάμπος ἀνθισμένος μόνον μὲ πέπλο ὀλόλευκο μοιάζει. Εἶναι τέτοια ἡ διάθεσις τῆς ψυχῆς των.

Φῶς ἀστραπῆς αὐλάκωσε τὸν συννεφιασμένο στερέωμα καὶ μιὰ βροντὴ ποῦ ἔκαμε τὰ τζάμια νὰ τρίξουν, μᾶκαμε νὰ συνέλθω στὴν ΠΕΖΗ πραγματικότητά καὶ νὰ συμμαζέψω τοὺς χαλινούς τῆς φαντασίας μου ποῦ ἐλεύθεροι πρὸ ὀλίγου, εἶχαν πετάξῃ μακρὰ πολὺ μακρὰ σὲ τόπον καὶ ποῦ ἀδιάκοπα χιονίζει.... χιονίζει.

Θάλεια Κανδαράκη
Τάξις Γ.

—Στὸ σχολεῖον

Γιατὶ δὲν προσέχεις Μαρία;

Προσέχω κύριε

—Τότε πῆς μου, τί εἶπα πρὸ ὀλίγου;

—Μὲ ρωτήσατε γιατί δὲν προσέχω.

ΛΙΓΕΣ ΩΡΕΣ
ΣΤΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΤΟΠΕΙΟ ΤΗΣ
ΑΓΙΑΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ἦλθε ἐπὶ τέλους ἡ ἡμέρα ποὺ μ' ἔνα μικρὸ ἐνδύμωχο στεναγμὸ θώσα με καὶ τὴν κόλλα τοῦ τελευταίου διαιωνισμοῦ μας. Ἦταν Σάββατο θά ξεκουραζώμεθα τὴν Κυριακὴν καὶ τὴν Δευτέρα πάλι θά ἀρχίσουμε κατοικὴν καὶ μαθήματα. Μιῆς μέρας ὁμῶς ἀνάγκυες ὄστερα ἀπὸ τοῦς τόσους κόπους τῶν διαιωνισμῶν δὲν εἶναι καθόλου ἐκκεντῆ. Ἀπό τοί κ. κ. Κάθηγηταί μας τὸ ξεύρου καλλότερα ἀπὸ μᾶς καὶ ἔτσι μᾶς ὑπεσχέθησαν μιὰ ἐκδρομὴ μὲ τὴν πρώτη καλωσθὴν Στῆ βραδυὴ μᾶς λοιπὸν τῶρα προσευχὴ προσετέθη ἀκόμη μιὰ παράκλησις πρὸς τὸν Ἰψιστον νὰ μᾶς κάμῃ καλωσθὴν...

« Ἡλιος ἢ ἡλιος » ἦταν ἡ πρώτη φωνὴ ποὺ ἀκούσα σήμερον τὸ πρωτὸ μόλις ἔδυνεκα. Ἡ ἀδελφῆ μου, κορώτερα ἀπὸ μένα, εἶχε σηκωθεί καὶ ἀπ' τὸ παράθυρο χρυσῆς ἀχιῖδες ἐμπαιναν μέσα στὸ δωμάτιο. Προήγοον σηκώνομαι καὶ ἐτοιμάζομαι, ἀσπάζω καὶ τὴν τεάντα μου ἄν καὶ εἶμαι θετικά πῶς δὲν θά μὲς χρεασθῇ καὶ τοίχεω στὸ -χολαῖο. Ἐκεῖ βλέπω ὅλες τίς μαθήτριες μαζεμένες. « Ὁ πᾶμε ἐκδρομὴ », μὲς φωνάζουν μὲλῆς μὲ βλέπον. Ἐτρέξτε καὶ ἰγὼ μαζὲ τους καὶ ἀρχίσουμε νὰ κάνουμε τὸ σχέδια. Ἐκεῖ ὁμῶς ποὺ γινόνταν συμβούλια καὶ διαβῶλῆκα τί θά κάμουμε καὶ ποὺ θά πᾶμε, τὸ γνωστὸ μᾶς κτύπημα τοῦ κώδωνος μᾶς ἀφῆκε ἀφωνες. « Ὄστε δὲν θά γίνῃ ἡ ἐκδρομὴ; θά κάμουμε λοιπὸν μάθημα μὲ τέτοιο ὥρατο καιρὸ; Μὲ κατεσκευάμενα τὰ μοτῆρα μπαίνομε ὅλες μῆς σιῆς τάξεις. Ἐτοιμαζόμεθα νὰ ἀρχίσουμε τὸ μάθημα, ὅταν ἡ πόρτα ἀνοίγει καὶ ἕνας ἄλλος καθηγητῆς δ-χεταί: αὐτὰ καπέλλα σὰς καὶ ἔξω, ἡ χαρά μας ποὺ ἀκολούθησε τῆ χαρμόσυνο αὐτῆ εἰδήσεως δὲν περιγράφεται. Σ' εἶνα δευτερόλεπτο εἶμεθα ὅλες ἔξω ἐνῶ ἄλλες φορὲς πρῆπειράκατὰ νὰ φωνάξῃ ὁ κ. Κάθηγητῆς ὡσπου νὰ πεῖσῃ νὰ βγοῦμε ἀπ' τῆ

τάξι. Ἀμέσως ταντοποιοῦμε τὴ γραμμὴ μᾶς καὶ ξεκινᾶμε. Ὁ πᾶμε εἰς τὴν Ἁγία Κυριακὴ ἕνα ὥρατο παραθαλάσσιο μέρος 5-10 λεπτά ἔξω ἀπ' τὴ πόλι. Περιπατοῦσα με καὶ σ' ὄλων τὰ πρόσωπα ἦταν ζωγραφισμένη ἡ χαρά. Στὸ λίγο ἀφήσαμε τὴ πόλι μὲν τὸ θόρυβό της καὶ προχωροῦσαμε βίεστικὰ γιὰ νὰ φθάσωμε ὅσο τὸ δυνατὸν νωρότερα. Στὸ μὲτα καμπὴ τοῦ δρόμου ἕνας κόρ—Μέντιος μὲ τὰ συνήθη του γλυκῆλαλα τραγοῦδ βίε μᾶς ὑποδέχεται...

Ἀκολουθεῖ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΟΥΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΑΣ

Ο ΑΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

Ἐπάνω εὲ εὲμπλαγμα ἀποκρήμων λόφων εἰς τοῦς πρόποδας τῶν Δευκῶν ὄρων καὶ εἰς τὸ μέρος ποὺ ἡ ἐπαρχία Ἀποκράνου εὲνορεῦται μὲ τὰ Σφακιά εἶναι τὸ χωριὸν Ἐμπαρσενρο. Αὐτὸ ἀπ' αὐτοῦς τοῦς λόφους ἀποκρημονεὶ καὶ ἀπέναντι ἀλλήλων ὑψωνόμενοι μπροστὰ τοῦ χωρίου κείκεσιν τὴν εἰσοδὸν αὐτοῦ. Τὸ στραγγυλὸ τους σχῆμα καὶ τὸ ἀπὸ παντοῦ ἀποκρημονο, τοῦς ἐμφανίζει ὡς δύο ὅμοια θεσκνιστικὰ φροῦρικὰ ἐπίτηδες κτισμένα γιὰ νὰ κάνουν τὸ χωριὸ αὐτὸ τοσο ὀχυρὸ ποὺ εὲ περιεμένα χρόνιν ἦταν τὸ φέσθητρον τῶν κατακτητῶν.

Βαθιὰ χαράτρα σχηματίζονται ἐπὶ μέσον ὅπου εἶναι κί πηγαὶ ποὺ ὄδραδονται οἱ κάτοικοι καὶ ἀπὸ τὴν ὀποῖαν περνᾶ καὶ ὁ δρόμος ποὺ φέρει ἐπὶ τὸ χωριὸ. Ἀριστὰ εὲρτόχωρες σηλιῆς σχηματίζονται καὶ εἰς τοῦς δύο ἀκρίβως ἐπὶ μέρος ποὺ ἀντιρίζεῖ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

Ἄλλοτε πρὸ τεσεκρικωνταετικῆς ἡ σηλιῆ τοῦ ἐνὸς ἐχρησίμευε γιὰ σχολεῖον τοῦ χωρίου, ἡ τοῦ ἄλλου ὁμῶς ἔχει μεταβληθῆ εἰς ἐκκλησία τοῦ Ἀγίου Ἀντωνίου. Μὲτα λιθινῆς ἐνάλα ἀριστοῦ ὄψους ἀνεβάξτε τοῦς Χριστιανοὺς εἰς τὸν Νεὸν αὐτόν, εἰς τὸ βάθος τοῦ ὀπλοῦ εὲρίσκειται τὸ ἱερὸν καὶ παραπλευρῶς αὐτοῦ σκαφίστικα πελαγημένη ἐπὶ λίθου ἡ ὀποῖα βέχεται τὸ

νερὸ ποὺ κατὰ κανονικὰ βίεστικὰ σταλάζει ἀπὸ τὸν συμπαγῆ βράχον χειμῶνα καὶ θέρος χωρὶς οἷτε νὰ ἀδξάνῃ οἷτε νὰ λιγοστεῖ.

« Ἔλα, ἐπὶν Ἁγίο Ἄντωνῆ νὰ πλυθῆς καὶ θά γιάνῃς » εἶπε μιὰ μέρα τοῦ παρεμένου καλοκαιριοῦ ὁποῦ γιὰ παραθεριεμὸ βρισκόμαστε οἰκογενειακῶς ἐπὶ τὸ χωριὸ αὐτὸ, ὁ καλὸς ἱερέας τοῦ χωριοῦ, ἐπὶν ἀδελφὸ μου ποὺ ἀσυνῆθιτος ἐπὶ τοῦς ἐκεῖ ἀνωμαλοῦς ὄρους, ἐπὶνταψε, ἔπεισε καὶ κτήησε ἐπὶ πόθε. Ἐκκεῖ ἐκατὰ τὴν συμβουλή τοῦ εὲλαβῆ ἱερέα πλῆθῃς τότε καὶ τὴν ἐπομένην, καὶ σ' ὄλίγες μέρες εἶχε θερικεῖ ὀτῆ τέλεια.

Αὐτὸ ἔγινε ἐφορμὴ νὰ μάθω πῶς οἱ κάτοικοι πιστεύουν ὅτι τὸ νερὸ αὐτὸ ἔχει μὲ τὴν εὲλογίαν τοῦ Ἀγίου Ἰαματικῆν Ἐνεμιν. Ἀπὸ τὸ νερὸ αὐτὸ πείρουν καὶ πλύνονται ἡ πίνουσι οἱ ἀθεναῖς. Ἄλλὰ καὶ διάφορα θαύματα ἀποδίδονται ἐπὶν Ἁγίο Ἄντωνῆ ἀπὸ τοῦς κατοίκους—Ἐκάποτε λένε πῶς ἕνας ζωγράφος εἶτε ἀπὸ κμάθειαν εἶτε δι' ἐμπαιγμὸν, ἐπειθεῖ ὡς λέγουσιν ἡτὸ λίγο ἄθεος, ἐζωγράφισε τὴν εἰκόνα τοῦ Ἀγίου ποὺ τὸ ἀνέθεσαν νὰ ζωγραφίσῃ πολὺ ἀσέμμετρον καὶ ἀσχημῆ. Ἄλλὰ τὴν νύκτα βέχτηκε τὰ ἄγια ξυλοκοπήματα τοῦ Ἀγίου καὶ τὴν ἐπομένην ἔτραξε πῆρε πῆσω τὴν εἰκόνα, καὶ τὴν ζωγράφισε καλλίτερη. Ἄλλοτε πάλι γραμίζόταν ἕνας Ἀρδαίντης ἀπὸ τὸν κρημνὸν—καὶ ἀσφαλῶς θά κατακοματίζόταν ἐπὶν χαράτρα—Ἐρολαμβάνει ἔμῶς καὶ ἐπικαλεῖται τὴν βοήθειαν τοῦ Ἀγίου Ἀντωνίου καὶ ἐνῶ ἐρημνίσθη ἀπὸ ἀριστὸ ὄψους δὲν ἐκαθε τίποτα καὶ πρὸς εὲγωμοσθὴν δέχεται πολλὰ ὄδρα ἐπὶν Ἁγιο.

ΑΘΗΝΑ ΒΑΡΒΑΚΗ

Τάξις Βε

Τὸ νὰ συμβουλεῖται τίς τὰ καλά δὲν χωσιάζεται μεγάλην γνώσιν τὸ νὰ τὰ ἐργάζεται ὅταν ἡ ἀρχαία τὸν καλῆση, εἶται προτέρομο μόνῃς ἀνδρείας καὶ φρονίμου ψυχῆς.

ΘΕΛΩ ΝΑ ΓΡΑΦΩ ΚΑΤΙ ΜΑ ΤΙ;

Βυθισμένη εὲ θαθεῖα συλλογὴ καθόμουκα μπροστὰ στὸ γραφνίο μου.

Κάπου—κάπου μὲ κινήσεις νευρικῆς στριφρυγυρίζω ἕνα φύλλο τῆς Μαθητικῆς Προόδου, ἐνῶ μισοθυμωμένη ψιθιρίζω.

«—Μὰ τὴν ἀλήθεια τὸ πρᾶγμα κατήνησε γελοῖο. Ποῦ ἀκούστηκε καλὲ, ἐγὼ, μιὰ μαθήτρια Δ' τάξεως νὰ μὴν ἔχει ἀκόμη καταρθώσε: νὰ γράψῃ ἐπὶ λόγια ἐπὶ περιοδικὸ τοῦ σχολεῖου μας, καὶ νὰ βλέπει μαθήτριες Δ' καὶ Β' τάξεως νὰ ἔχουν γράψει, καὶ μάλιστα τόσο νόστιμα.

Νὰ ἐπὶ προηγούμενο φύλλο καὶ ποῖα μικροῖλα ἔγραψε γιὰ τὸ μανάβ τῆς γειτονίας της, ἄλλο γιὰ τὸ χειμῶνα καὶ τόσα ἄλλα...

Ἐρισμένως κάτι πρέπει νὰ γράψω καὶ ἐγὼ.

Μὰ πάλι τί;

Σηκώνομαι ἀπὸ τὸ γραφετο μου καὶ πηγαίνω ὡς τὸ παράθυρο καὶ ἀπὸ κει παρατηρῶ τὴν γύρω φύσιν.

— Ἄ Τὸ βρῆκα.

Μὰ ἔπρεπε ἔκαὶ καθόλου νὰ σκεφθῶ, καὶ νὰ κοποῖσάω γιὰ νὰ βρῶ θέμα; Ἀφοῦ εἶδῶ ἐπὶ Χαλέπα, ἀπὸ τίς ἡμέρες ἔχομεν τίς ἀμυγαλιῆς ἀνθισμένες; δηλ. στολισμένες μὲ τὰ λευκά γιορτινὰ τους ἐνδύματα.

Νὰ θέμα ὥρατο γιὰ νὰ γράψω Τὶ ἄλλο ὠραιότερο μπορῶ νὰ βρῶ;

Μὰ πάλι;

Αὐτὸ εἶναι θέμα γιὰ τὴν Α' τάξι ἔτσι ποῦ εἶναι μιὰ ἐξεχική περιγραφή.

Μπᾶ, ὅπως διόλου μετάνειωσα Αὐτὸ δὲν τὸ γράφω.

Εἰ ἐπὶ καλόηκати τέλος πάντων πρέπει νὰ νὰ γράψω πῆ γιὰ νὰ δῶ καὶ ἐγὼ τ' ὄνομά σου ἐπὶ περιοδικῶ.

Νὰ ἀντιγράψω!

Τὶ ἀσχημῆ ἀλήθεια ἐντύπωσι μᾶς κάνει ἡ λέξις αὐτῆ,

Ἐ δχι.

Αἰῶ ἐγὼ δὲν θά τὸ κάμω ποτεῖ!

Μὰ, ἡ σκεψὶς πάλι, ἐτι μόνον μ' αὐτὸ τὸ τρόπο θά δῶ τ' ὄνομά μου ἐπὶ περιοδικῶ μὲ κάνει νὰ τὰ ξεχάσω ὄλα.

«— Ἄλλως τε ἐγὼ ἐτι θ' ἀντιγράψω θά τὸ μετατρέψω καὶ λίγο καὶ ἔτσι δὲν θά φανῶ. Μάλιστα ἀ βρῆκα καὶ τί!

Θ' ἀντιγράψω τὸ εὲθυμόγραμμα ποὺ εἶδε πρὸ ἡμῶν σ' ἕνα τόμο διηγημάτων ἦτο τοῦ Μαρη Τ-ναῖν μὲ τὸν τίτλον «ρωλόι» Φαντασθῆτε ἕνα ἀνθρωπον; ὅστις ἔχει ἕνα πολὺ καλὸ ρωλόι Οἰκογενειακὸ κειμήλιο—δισταχῶς ὁμῶς κάποτε τοῦ ἔσταμάτησε καὶ τὸ ἔδωκε εὲ κάποιον

ώρολογοποιείον να του το διορθώσουν,

“Επειδή όμως ο ώρολογοποιός το είδε πολύτιμο έθεώρησε καλό να του το αλλάξει.

“Αντί λοιπόν του ίδιου του, του έδωσε κάποιον άλλο.

Φαντασθήτε λοιπόν την έκπληξιν του όταν ανέκαλυψε ότι το ρολόι αυτό δεν ήτο ίδιον του...

“Η ανακάλυψις!! Για σταθήτε!

“Ας υποθέσωμεν ότι αυτό το εθυμογράφημα, το γράφω κι’ έχω στο περιοδικό, και τέλος άνεκαλύπτεται ότι δεν είναι δικό μου.

Τότε;

Τί με περιμένει τότε;

“Ασφαλώς και οι μικρούλες θα γελούν εις βάρος μου, και μεταξύ των θα λένε.

«Νά, αυτή είναι που άντέγραψε».

“Ω! όχι, όχι, ούτ’ αυτό δεν θα το γράψω.

Τότε, Τί;

Αυτό δεν υποφέρεται!

Προτιμώ λοιπόν να μη γράψω τίποτε, ούτε και να δω ποτέ τ’ όνομά μου γερμμένο στο περιοδικό, παρά ν’ άντιγράψω, και να βλέπω ειρωνικά μετιδάμματα γύρω μου.

Αυθόλυ Τσιβουράκη
Μαθήτρια Δ’ τάξεως Γυμνασίου
Θηλέων Χανίων

ΓΝΩΜΑΙ ΜΑΘΗΤΩΝ

Η ΚΑΛΗ ΑΓΩΓΗ

Το άποτελεσματικώτερον των μέσων διά των όποιων καταπολεμείται ή κακία, ήτις εξευτελίζει και άποκτηνώνει τον άνθρωπον, είναι ή καλή άγωγή ιδίως έν τή νεαρά ήλικία.

Οί πρώτοι όλτινες άναλαμβάνουν την διαπαιδαγώγησιν των τέκνων είναι οι γονεϊς.

Αυτοί είναι όπεύθυνοι διά τους έξεις και συνηθείας των αυτοί είναι αι διαμορφωταί των χαρακτήρων των, και οι όπεύθυνοι έπομένως διά ταύτην ή έκείνην την διάπλασιν αυτοών.

“Εκ δε των γενέων πάλιν, κυρίως όπεύθυνος είναι ή μήτηρ, ήτις πάντοτε μένει μετά των τέκνων και υπό την επίβλεψιν και διαπαιδαγώγησιν της όποιας ετίσκοιται, ένω ο πατήρ εργάζεται συνήθως έξω του οίκου.

“Ο παίς ως γνωστόν δεν έχει άνεπτυγμένην την διάνοιαν διά να δύναται να κρίνη, ποίαι είναι αι καλαι και ποίαι αι κακαι πράξεις ίνα τας μέν πράξη τας δε άποφύγη. Δεν είναι εις θέσιν να διακρίνη τον πρακτέον από το φευκτέον.

“Η ψυχή του παιδός είναι ένας άγραφος χάρτης—έπι του όποιου θα γραφούν άνεξιτήλως, δ-

λα τα πρώτα διδάγματα τα δέπειτα από την μητέρα του το πρώτον θα λάβη, και ελαι αι έκείνες τούς όποιους έν τω οικω του θα ήδη.

“Υψίστην ύποχρέωσιν ένεκα τούτου έχουν οι γονεϊς να τηρώσι άνάλογον στάσιν ένώπιον των τέκνων των, καθόσον έν τή ψυχή των πάσαν ή οικογενειακή ζωή το πρώον χαράσσεται.

Είναι ένα πλάσμα άκακον και άθών μη έχον συναίσθησιν του καλού και του κακού, ούδδδ ενάμενοδ ίσως να κάμη την διάκρισιν ταύτην.

“Επειδή δε ο άνθρωπος είναι μιμητικόν ζώον πράττει και από μίμησιν πλν ότι βλέπει και καλόν και κακόν μη έχων συνείδησιν της αξίας του. “Επειδή δε ή μήτηρ είναι έκείνη ήτις είναι πάντοτε μετ’ αυτοδ διά τούτο και ως πράξεις αυτής μιμείται. Αυτήν έχει ως παράδειγμα. “Οπισθεν αυτή, φέρεται τυφλώς καθ’ όσον δεν δύναται να κρίνη.

“Όποια λοιπόν συμφορά εταν αβτη είναι κακή! Αι πράξεις της βεβαίως θα είναι κακαι, και κακάς θα πράξη και ο παίς και δε δύναται ει μη τα διαφθαρή.

Αι τούτοι μητέρες είναι έγκληματεται, είναι ακοιργει έως από τούς έπικινδυνεστέρους και χειροτέρους. Είναι φονεϊς των τέκνων των καταστρέφουσαι αυτόν έμμέσως.

“Ο παίς επίσης έχει χαρακτήρα εύπλαστον ως την ζύμην. Και ως είναι δυνατόν να δώση εις διάφορα σχήματα εις την ζύμην τοιουτοτρόπως είναι δυνατόν να διαπλάσση τον χαρακτήρα του παιδός και να τον διαμορφώση διαφορετρόπως.

(‘Ακολουθεί)

Ο ΒΑΧ

Στις 21 Μαρτίου του 1685 γεννιόταν στο Eisebach, στην οικογένεια Bach ένα παιδί. Το παιδί εκείνο που το όνομά του θα έμνε άνεξιτήλα γραμμένο στο βιβλίο της δόξας με τα πειδ φωτεινά γραμμάτα: “Ο Ιωάννης Σεβαστιανός.

“Ο πατέρας του, Ιωάννης— Αλωβρόσιος, εξασκούσε και αυτός το επάγγελμα του μουσικού όπως και μια δλόκληρη σειρά προγόνων της οικογενείας. Για τι στην οικογένεια των Bach ή μουσική προδιάθεσις άποτελει ένα φαινόμενον που ποτέ πειά δεν ξαναπαρουσιάστηκε σε μια τέτοια

έκτασι τρεις σχεδόν αιώνες έκαλλιεργήθη ή τέχνη των ήχων από την όποία βγήκαν καλλιτέχνη μοναδικής δυνάμεως και μεγαλοφυίας.

Εΐχαν ήδη περάσει περισσότερα από εκατό χρόνια από τότε που το όνομα Bach είχε βγη από την άφάνεια όταν γεννήθηκε ο μέγας μουσουργός που ήταν προορισμένος να τον καταστήση άθάνατο!

Τα πρώτα μαθήματα ο Ιωάννης — Σεβαστιανός, τα πήρε από τον πατέρα του διακεκριμένο βιολονίστα, όργανοπαίκτη, συνθέτη.

Σε ήλικία όμως δέκα ετών έχασε τον πρώτο του δάσκαλο. Ένα χρόνο πριν είχε στερηθή και τη μητέρα του.

“Ο μικρός όρφανός προστατεύτηκε από τον μεγαλύτερο του αδελφό Ιωάννη Χριστόφορο, όργανίστα στο Όρντροφ. Μ’ αυτόν συνέχισε τις μουσικές του σπουδές. Γρήγορα ο νέος Bach έδειξε πως ήταν μίαν μεγαλοφυία: Πέρασε άμέσως το πρώτο στάδιο της εκπαιδεύσεως και με μεγάλο θάρρος άρχισε να έκτελη έργα των πειδ φημισμένων δασκάλων της έποχής του Fieher, Froberger, Kerl κ.λπ.

“Εξακολούθησε τη μόρφωσή του τη σχολή του Αγίου Μιχαήλ του Λούνεμπουργη με τον Γεωρ. Μπαίμ. διακεκριμένο όργανίστα. “Ο Μπαίμ. αισθηματικός, βαθύς, πρωτότυπος είχε μια μεγάλη επίδραση στον νεαρό μουσικό. “Από το Λούνεμπουργη συχνά ο Bach έρχόταν πεζός στο “Αμβούργο για ν’ άκούση τον περίφημο όργανοπαίκτη της Αγίας Αικατερίνης Ράινκεν. “Ο Bach άρχισε να τελειοποιείται χάρις στα μαθήματα του Ράινκεν, τρέφοντας στη ψυχή του ένα μεγάλο ένθουσιασμό για τη μουσική που του τον είχε εμπνεύσει ο δυνατός δεξιότηχνης.

Στά 1703 μόλις 18 ετών προσλαμβάνεται ως βιολο-

λονίστας στην μουσική της αυλής της Βαϊμάρης. “Αλλά αυτή ή θέσις δεν ήταν σύμφωνη με τη κρίση του καλλιτεχικού του ταλέντου και γι’ αυτό ύστερα από λίγο την αφήνει για να διοριστή ως όργανίστας στο “Αρνσταντ.

“Ο Bach πάντα εξήτει να αυξάνη το θησαυρό των γνώσεών του.

Συχνά πήγαινε στο Λοϋμπεκ για ν’ άκούση το όργανο που έπαιξε θαυμάσια ο διάσημος Dietrecht Buxtehu de και θέλησε να μνηθη στη τέχνη του.

Στά 1707 ο Bach διορίζεται όργανίστας στην εκκλησία του Saint-Bbaisie της Μυλούζης. Τον ίδιο χρόνο παντρεύτηκε την εξαδέλφη του Μαρία—Βαρβάρα. “Αργότερα διορίστηκε στην αυλή του δουκός της Βαϊμάρης.

Τον καιρό εκείνο έγραψε πολλές συνθέσεις ο μέγας μουσικός.

Το 1720 γυρίζοντας από ένα ταξίδι βρίσκει πεθαμένη τη γυναίκα του.

Για να δώση μητέρα στα παιδιά του—ένα χρόνο άργότερα—παντρεύτηκε την “Αννα Μαγδαληνή Βύλην.

Δυό χρόνια ύστερα σαν σε προσκύνημα πήγε να δη στο “Αμβούργο τον παληό του δάσκαλο, το γηραιόΡαϊνκεν που ήταν πειά εκατό σχεδόν χρονών. Μια ώρα έπαιξε μπρός του τον εκκλησιαστικό ύμνο Super flumina Babylonis». “Ο Ραϊνκεν που βρισκόταν πειά στα πρόθυρα του θανάτου—άφοϋ παρηκολούθησε με το πειό μεγάλο ένδιαφέρον τη άποδείξη πόση έμπιστοσύνη είχε στην ιδιοφυία του του είπε: «Ένόμιζα πως ή τέχνη αυτή θα πέθαινε μαζί μου. Βλέπω έν τούτοις να άναζη χάρις σε σας! »

“Η ταξιδιωτική ζωή του Bach τελείωσε το 1733 όταν διορίστηκε διευθυντής της μουσικής στο σχολείο του Αγίου Θωμά στη Λειψία.

“Ενας από τούς θερμοϋς

θαυμαστάς του ήσαν και ο Φρειδερίκος ο 2ος. Όταν μάλιστα ήρθε στο Πότσδαμ ο μονάρχης του έκαμε ένθουσιώδη ύποδοχή και τον έτίμησε έξαιρετικά! Γιαυτό και ο μουσουργός από ευγνωμοσύνη στον αυτοκράτορα έγραψε, και του αφιέρωσε τη «Μουσική προσφορά» στην όποια ή άντιστικτική δεξιοτεχνία του συνθέτη έγγίζει τς όρια του θαύματος!

Τρία χρόνια ακόμη μετά τδ θρίαμβό του στο Πάσδαμ έζησε ο Bach. Οι τελευταίες μέρες της ζωής του σκοτεινιάσαν από τη στέρηρη του φωτός του-άποτέλεσμα μίας ύπερβολικής εργασίας και ιδίως από τδ μυστηριώδη θάνατο του αγαπημένου του παιδιού Friedemann.

Η ύγεία του κλονίστηκε σοβαρά και τέλος στις 30 Ιουλίου του 1750 πέθανε ο μεγάλος καλλιτέχνης, σέ ηλικία 65 έτων.

Τις τελευταίες μέρες έπα νέκτησε ξαφνικά την όρασή του. Μία έλπίδα γεννήθηκε σ' όλους για κάποια γεννική καχυτέρευση... Μετά δέκα όμως μέρες ή Γερμανία και μαζί της όλόκληρος ο μουσικός κόσμος θρηνούσε την άπώλεια ενός των μεγαλειέρων πνευμάτων που έτίμησαν την άνθρωπότητα...

Ο Bach σήμερα κατατάσσεται στους μεγαλυτέρευς μουσικούς. Θεωρείται ο Πατριάρχης της Τέχνης. «Εσύ είσαι ο πατέρας, έμεις τδ παιδιά σου», έλεγε ο Mozart. Όμως πολύ λίγοι όταν ζούσε ο συνθέτης έννοιωσαν την ιδιοφυία του. Οι σύγχρονοί του τον θεωρούσαν περίφημο οργανίστα θαυμάσιο αυτοσχεδιαστή, σοφό μουσικό. Λίγοι καλλιτέχνη έμάντευσαν ότι όλες αυτές οι ιδιότητες σκέπαζαν μιά άλλη πολύ μεγαλήτερη, την ιδιότητα του μεγαλοφυούς συνθέτου. Ο ίδιος ο Bach πολύ λίγο φανταζόταν τι μετριοφροσύνη ότι τδ έργα του θά ζούσαν περισσότερο από τον δημιουργό!

Λίγο ύστερα απ' τδ θάνατό του είχε λησμονηθεί, και όταν τδ 1829 ο Mendelssohn ανέκάλυψε τδ καταπληκτικό εκείλο «Πάθος κατά Ματθαίον» ή μουσικός κόσμος βρέθηκε πρό άπολαύσεως! Σήμερα για άντάλλαγμα ή αγάπη για την τέχνη του Bach φθάνει στη λατρεία και ή μουσική του θεωρείται όχι μόνον ως δημιούργημα ύπερόχου καλλιτέχνη αλλά και ύπόδειγμα τεχνικής την όποια κανείς μουσικός στο κόσμο δέν πέρασε.

Ο Bach είναι εκείνος που άνοιξε τδ δρόμο στη νέα τέχνη. Είναι μιά μεγαλοφυία πολυσύνθετος. Έχει την τέχνη των πολυφωνιστών της Αναγεννήσεως αλλά συγχρόνως έσπάζεται νέα τονικά συστήματα, ζητάτην έκφραση, την ώραία μελωδική γραμμή, τους ποικίλους ρυθμούς και τη πλουσία άρμονία για αυτό άνοιξε τδ δρόμο στη νέα τέχνη. Ίσως απ' τη μουσική του λείπει τδ συνταρακτικό πάθος του Beethoven εις άντάλλαγμα όμως πόση θεία γαλήνη.

Ο Bach ύπηρξεν επίσης και μεγάλος οργανοκρούστης. Θαυμάζομεν τη τέχνη με την όποια κατορθώνει να κινήσει ένα μεγάλο άριθμό φωνών και οργάνων στη ποικιλία των έντυπώσεων που προκαλεί ή άρμονία του.

Τδ καλλιτέχνη χαρακτηρίζουν θαυμάσια τδ λόγια του μεγάλου Beethoven «Έσένα δέν έπρεπε να σε λένε ρυάκι (γιατί Bach θά πη ρυακιάλλά βαθειά κι' άτέλειωτη θάλασσα.....»

Ο Bach ύπηρξεν από τούς καταπληκτικώτερους πολυγράφους της μουσικής. Συνέθεσε «Καντάτες έκκλησίας» για όλες τις Κυριακές, τις έορτές του έτους, πέντε «Πάθη» από τδ όποια σώζονται τδ γιγάντιον «Πάθος κατά Ματθαίον» «Κατά Ιωάννης» έγραψε πολλές λειτουργίες Σώζονται 4 «Βραχίσια λειτουργί-

αι» και ή περίφημη λειτουργία εις σι έλασον» Από τδ μεγάλα του φωνητικά έργα είναι και τδ Όρατόριον των Χριστουγέννων», «της Αναλήψεως» «του Πάσχα» και τδ πολύφωνον Magnificat κ.λ.π.

Αυτός είναι ο Bach μονάχα με λίγα λόγια ο μεγάλος μουσουργός που ή μουσική του όπως ο Dhummen πρέπει να είναι ο επιούσιος άρτος για κάθε μουσικό.

Πιρίνα Βία Βραχίσια
Τάξις ΣΤ'

Ο ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΗΣ

Από τδ πολλά χρόνια -αι οι άγριοι από μη έρραβαν κομάτια από δέρματα. Τρυπούσαν τδ δέρμα μ' ένα μυτερό κόκκαλο ή άγκάθι και περνούσαν σπάγγο από φλούδα δέντρου και σέ κάθε τρύπα έκαναν και ένα κόμπο. Πέρασαν χιλιάδες χρόνια. Η κοκκαλένια θελόνα άντικαταστάθηκε με την άτσάλενα. Τδ ράψιμο όμως έξακολο θούσε να γίνεται με τδ χέρι, θελονιά θελονιά, ως τδ 1840 που έφευρε την ραπτομηχανή ο Ηλίας Χόβ. Στο Σπένσερ της Μασσαχουσέτης έζούσε ο γέρο Χόβ με την γυναίκα του και τδ όχτώ παιδιά του. Μιά άγροικία με μύλο και νεροπίλο ήσαν όλη του ή περιουσία και με δυσκολία κατάφερνε να θρέψη τη οικογένειάν του. Οι γείτονες πήγαιναν κι' άλεθαν τδ σιτάρι τους στο μύλο κι' έκοβαν τδ ξύλα τους σ' ό προίον. Ένα από τδ όκτώ παιδιά του ήταν και ο Ηλίας Χόβ ο έφευρέτης της ραπτομηχανής. Γεννήθηκε τδ 1819. Όταν μεγάλωσε άρχισε να βοηθή τδν πατέρα του. Τδ χειμώνα πήγαινε τακτικά εις τδ σχολείον. Αφού τελείωσε τδ δημοτικό σχολείον ο πατέρας ή του σκέφθηκε να τδν κάμη γεωργό. Από τδ έντεκα έτων τδ μισθωτό εις ένα γείτονα. Ο Ηλίας δέν ήτο πολύ γερό παιδί και ή εργασία αυτή του φαινόταν πολύ βαριά. Για-

τδ έγύρισε και δούλευστδ μύλο του πατέρα του. Αργότερα πήγε εις μιά γειτονική πόλη και μπήκε εις ένα κατάστημα ή διόρθωναν ώρολόγια και άλλα μηχανήματα. Μις μέρα πήγε εις τδ κατάστημα ένας τεχνίτης δια να δείξη εις τδν εργοστασιάρχη μιά πλεκτική μηχανή. Τι κάθεται και παιδεύσει με πλεκτές μηχανές τδ ειπ' ο εργοστασιάρχης. Δέν κοιτάζεις να φτιάξης μιά ραπτομηχανή να κάμη τήν τύχη σου. «Α τδ ήθελα και έγώ, άπεκρίθη ο τεχνίτης αλλά δέν είναι δυνατόν. Τήν όμιλίαν ταύτην την άκουσε ο Ηλίας Χόβ και ο όποιος άρχισε να βασανίζται με τδτή την ιδέα. Έζησε χρόνια με τδ σενιρο αυτό. Είς τδ τδ 1840 έπανδρύθη και σέ λίγο καιρό είχε τρία παιδιά. Έκείνη τήν εποχή έκέρδιζε έννέ δολάρια τήν ήμέρα. Ήταν πολύ λίγα για οι ογένεια με πέντε άτομα. Και ή δουλειά του ήταν τόσο κουραστική ώστε πολλές φορές τδ βράδυ δέν είχε όρεξη ούτε να φάη. Η φτώχεια και ή φιλοδοξία για τήν έφεύρεση της ραπτομηχανής δέν τδν αφήναν να ήσυχάση. Κάθε βράδυ μ' όλη τήν κούραση βασανίζόν αν ώρες πολλές γιαυτό. Κι' ένα βράδυ είχε έτοιμο τδ μηχανήμα που μπορούσε να ένωση δυό κομμάτια ύφασμα με στερεή βελονιά. Η χαρά του ήταν άπερίγραπτη. Σε λίγο έκαμε επίδειξη της μηχανής του σέ μιά έμποροπανήγυρη. Φωνές θαυμασμού άκουσθηκαν αλλά κανείς δέν άκούσθηκε για να αγοράση τήν μηχανή. Ο Χόβ ήταν άτυχος αλλά ποτέ δέν άπελπίζετο. Πολλοί κατώρθωσαν και άντίγραφαν τέλεια τή μηχανή Χόβ. Γιαυτό άναγκάστηκε να πάη εις τδ δικαστήριο. Έβγήκε ή άπόφασις που άναγνώριζε δτι ο κόσμος χρεωστέει στδ Χόβ όλες τις εύκολίες και όλες τις ώφέλειες που έχη από τή ραπτομηχανή.

Τότε άρχισαν οι καλύτερες ημέρες του Χόβ. Τδ εισοδήματά του έφθασαν

στις Διακόσιες χιλιάδες δολάρια τὸ χρόνο. Καὶ ἂν καὶ ἔγεινε πλουσιώτατος δὲν ἔπαυσε νὰ φροντίζη διὰ τὴ θελήσει τῆς ραπτομηχανῆς. Καὶ ἔτσι κάθε νοικοκυρὰ ἄς μνημονεύη τὸ ὄνομα τοῦ χάρι πού εἰς αὐτὸν χρεωστεῖ τὴν εὐκολία τοῦ ραψίματος τῆς. Σήμερα οἱ περισσότερες οἰκογένειες καὶ στὸ μακρυνότερο χωρὶ ἔχουν τὴ ραπτομηχανή τους.

ΚΑΙΤΗ ΖΑΓΘΡΙΑΝΑΚΟΥ
Μαθήτρια Ε' Τάξεως

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

ΚΟΝΣΕΡΒΑΙ

Διὰ τῆς ξένης λέξεως «κονσέρβα» «διατετηρημένον» ἐννοοῦμεν πᾶν εἶδος τροφίμων τὸ ὁποῖον εὐρίσκειται σφραγισμένον ἐντὸς θαλάμων ἢ τενακεδέτων δοχείων ἐκ τῶν ὁποίων ἀφηρέθη ὁ ἀτμοσφαιρικός ἀήρ. Ἡ μέθοδος αὐτῆ τῆς διατηρήσεως δηλαδή τῶν διαφόρων εἰδῶν εἰς τὰ κυτία εἶνε παλαιά. Ἐπεκράτησε δὲ εἰς ἄλλον τὸν κόσμον καὶ διὰ τοῦτο ὑπάρχουν σήμερον εὐάριθμα ἐργοστάσια κονσερβῶν τὰ ὁποῖα παρέχουν εἰς τὸν καταναλωτὴν διὰ τοῦ ἐμπορίου παντοειδεῖς κονσερβες ὅπως εἶνε τὰ ψάρια, τὰ κρέατα τὰ φρούτα. Ἀσκέτως ὅμως εἴαν ἡ βιομηχανία μὴς παράγει πᾶν εἶδος κονσερβας δυναμὰ καὶ εἰς τὸ σπῖτι νὰ πορασκευάσωμεν κονσερβες εἰδικῶς δὲ κονσερβες φρούτων ὅταν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἀφθονοῦν ταῦτα. Ἡ παρασκευὴ τῶν δὲ συνίσταται κυρίως εἰς τὴν ἀπομόνωσιν τοῦ ἀέρος (τὴν ἀφαίρεσιν δηλ. τοῦ ἀέρος) ἀπὸ τῶν δοχείων ἐντὸς τοῦ ὁποῖου θὰ διατηρησώμεν τοὺς καρπούς. Παίρνουμεν τὰ φρούτα πού θέλομεν νὰ διατηρήσωμεν (ὄλι ὄριμα) καὶ τὰ καθαρίζομεν ἀπὸ τῶν φλοιῶν τῶν εἴαν εἶναι ἀχλάδια, ροδάκινα μῆλα, κυδώνια κτλ. Ἄλλοις τε τὰ βάζομεν εἰς τὰς φιάλας (μὲ φαρδύ στόμα πάντοτε) ὡς ἔχουν ἀφοῦ τὰ πλύνομεν καλά. Κατόπιν διαλύομεν εἰς μίαν κατσαρόλαν ζάχαριν μὲ νερὸ (ἀναλογία διὰ μία ὀκτὰ νερὸ 300 δραμια ζάχαρι) χωρὶς ὅμως νὰ βράσῃ παρὰ μόνον νὰ διαλυθῇ γερμίζομεν καλὰ τὰ δοχεῖα εἰς τὰ ὁποῖα ἐβάλαμε. ἤδη τὰ φρούτα καὶ τὰ σφραγίζομεν ἐρημητικῶς. Κατόπιν βάζομεν εἰς μίαν κατσαρόλαν νερὸ νὰ βράσῃ καθ' ἣν στιγμὴν σιγοβράζῃ τοποθετοῦμεν ἐντὸς τῆς κατσαρόλας τὰ θαλίνα δοχεῖα πού ἐσφραγίσσαμεν (τὰ περιέχοντα δηλαδή τὰ φρούτα καὶ τὸ εἰ

ρόπι) καὶ τὰ ἀφίνομεν νὰ βράσσουν ὀλίγα λεπτά τῆς ὥρας διὰ νὰ ἐξουδετερωθῇ ὁ τυχὸν ὑπάρχων ἀτμοσφαιρικός ἀήρ. Κατόπιν καταβάζομεν τὴν κατσαρόλαν τῆς φωτιᾶς καὶ μόνον ὅταν κρούσῃ τὸ νερὸ βνάζομεν τὰ μπουκάλια ἀπὸ τὴν κατσαρόλα. Ἐνταῦθα πρέπει νὰ γνωσθῆ(1ον) ὅτι τὰ θαλίνα δοχεῖα τὰ ὁποῖα θὰ τοποθετηθοῦν εἰς τὴν κατσαρόλα διὰ νὰ βράσουν δὲν πρέπει νὰ ἐσφραγίζονται τὸ ἓνα μὲ τὸ ἄλλο διὰ νὰ μὴ σπᾶσουν.

2ον) Εἰς τὸν βυθὸν τῆς κατσαρόλας πρέπει ν' ἀπλώσωμεν μία πετσέτα διπλωμένην εἰς δύο ἢ ὀλίγο ἄκρως.

3ον) Ὅτι αἱ φιάλαι πρέπει νὰ χώνωνται τελείως εἰς τὸ νερὸ καθ' ἣν στιγμὴν βράζουν καὶ 4ον) ὅτι πρέπει νὰ ἔχωμεν διὰ τὴν κατασκευὴν κονσερβῶν εἰδικὰ μπουκάλια τὰ ὁποῖα πωλοῦν ἐπιτηδες καὶ τὰ ὁποῖα ὄχι μόνον κλείουν καλὰ μὲ ἐλατήριον ἀλλὰ καὶ τὸ πάχος τῶν εἶνε ἀνάλογον. Κονσερβες εἰμποροῦμεν νὰ κάμωμεν σπῖτι καὶ σὲ τενακεδῶδες κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον. Ἄλλ' εἶνε πολύ δύσκολον τὸ σφράγισμα τῶν καὶ διὰ τοῦτο ἀποφεύγεται ὁ τρόπος αὗτος εἰς τὰ σπῖτια. Ἐπειδὴ ὅμως δυνατόν νὰ ὑπάρχη τοιαύτη εὐκολία διὰ τοῦτο σήμερον μὲν ὅτι οἱ τενακεδῶδες 1)2 ὀκτὰς πρέπει νὰ βράσουν (μετὰ τὸ σφράγισμά τῶν) 10 λεπτά τῆς ὥρας 300—400 δραμίων 15 λεπτά τῆς ὥρας καὶ 1)2 ὀκτὰς 25 λεπτά ὑπολογιζομένου τοῦ βρασίματος ἀφ' ἣς στιγμῆς βάζομεν τὸν τενακὲν εἰς τὸ νερὸ πού ἤρχισεν νὰ μισοβράζῃ.

Ἑλλη Παπαπαναγιωτάκη
ΣΤ' Τάξις

Ἡ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΑΣ

Ὁ καιρὸς εἶνε πολὺ ἀκατάετος. Ἐπειδὴ ἀπὸ μὲν ἡλιόλουστη ἀνοιξιάτικη μέρα ἀρχίζει ἡ βροχὴ καὶ ὁ κέρως. Φαίνεται πὸς καὶ ὁ Φεβρουάριος ἐξήλευσε τὸν τίτλο τοῦ πεντάγωνου Μάρτη. Καὶ εὐτυχῶς πού προεβίβημε καὶ ἐκάμμε τὴν ἐκδομολογία μὲς κ' ἔτσι κοντὰ στὸ κρῶ δὲν ἔχομε κ' αὐτὸν πόνον. Εἴμετε βλέπετε λάτρεαι τῆς ἐφοχῆς; Καὶ κοντὰ σ' αὐτὸ ἔσκουραζώμεθα λιγάκι ἀπὸ τὰ μαθήματα...

Αὐτὲς οἱ μέρες εἶνε μέρες συγκινήσεων γιὰ τὶς μαθήτριάς. Ἐληξαν γὰρ αἱ ἐξετάσεις καὶ λέγονται τ' ἀποτελέσματα των. Καὶ ναι μὲν κάθε μὲν δίδουσι τὸ χαρτὶ τῆς ἡξερς τὶ ἔγρα

ψεν. ἀναλογεῖται ὅμως καὶ τὰς ἐπιπλήξεις ἂν ὄχι τὸ ξόλο τῶν γονέων των, καὶ γι' αὐτὸ συγκινεῖται καὶ παραξενεύεται. Πάντως ὅμως τώρα πιά εἶνε περασμένα ἐπομένως καὶ ξεχασμένα. Ἄς λησμονήσῃ λοιπὸν κάθε μὲς καὶ τὸ παρελθὸν εἴτε καλὸν εἴτε κακὸν καὶ ἄς φροντίσῃ γιὰ ἓνα καλλίτερον μέλλον.

Φαντάζομαι πὸς θὰ θυμᾶσαι τὴν ὥραία γιορτὴ πού δόθηεν ἀπὸ τὸ Γυμνάσιόν μας πέρυσσις 25 Μαρτίου, καθὼς καὶ τίς φωτογραφίαις πού σταίλαμε στὸν Ἐρυθρὸ σταυρὸ μὲ τίς ὥραϊας Ἑλληνικὰς καὶ Μικακεδονικὰς στολὰς.

Νὰ λοιπὸν τί μοῦ ἀπήντησαν.
« Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ εἶς ἀποστελῶμεν ἐγκλείστωρ ἀντίτυπον τῆς φωτογραφίας τῶν ΕΣΝ τοῦ ἑμᾶς Γυμνασίου ἣτις ἀναυποθετεῖται ὑπὸ τοῦ ἐν Μαρτίαις κέντρου τῶν Ἐρυθρῶν σταυρῶν ἀπεστάλλη εἰς ὅλα τὰ Ἑθνικὰ κέντρα πρὸς ἀναδημοσίευσιν.

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν 20)2)22 ἐγένετο ὁ εὐνήθης ἐκκλησιαστικός τῶν σχολείων στὸ νεὸ τῶν Εἰσοδείων. Κατ' αὐτὸν ἀνέπτυξε τὴν εὐαγγελικὴν περικοπὴν μεστὴν εἰς ἠθικοθεραπευτικὰ πορίσματα, ὁ θεολόγως καθηγητὴς τοῦ Γυμνασίου μας.

Ζαχαρ. Σπερελάκη
Ε' Τάξις

Ἡ ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

Σεβαστὸ κέρις Γυμνασιάρχῃ

Προσκαλῶ ὑμᾶς εὐσεβάτως ὅτι πρὸς νὰ δημοσιεύθητε τὸν τίτλόν μου εἰς τὸ ἀπὸ τοῦ ἑμᾶς Γυμνασίου ἐκδιδόμενον περιοδικὸν «Μαθητικὴ Προόδος».

Ἀπὸ τὴν πορθεῖν τοῦ γυμνασίου Παλαιόχωρας.

Εἶνε πράγματι ἐξαιρετικὴ καὶ καταπληκτικὴ ἡ πρόοδος καὶ ἐξέλιξις τοῦ Γυμνασίου μας κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη Ἡ πρότερον σιωπηρότης καὶ ἀκαταστασία ἀντικαθίσταται διὰ γοργὸν βῆμα πρὸς τὴν πρόοδον καὶ διὰ μίαν κανονικὴν τάξεως χαρακτηριζόμενον κοινωνίαν μορφωμένην καὶ ἐχουσαν μὲ γοργὸν βάδι-

μα πρὸς τὰ ἔμπροσ.

Ἡ ἄοκνος ἐπιμέλεια καὶ φροντίς περὶ τῶν τοῦ Γυμνασίου μας ἀφ' ἑνὸς μὲν τοῦ φιλοπροόδου κ. κ. Γυμνασιάρχου μας ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ τοῦ λοιποῦ ἐκλεκτοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γυμνασίου μας δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ νὰ δώσουν μίαν γενναίαν ὄθησιν τῆς μηχανῆς ταύτης πρὸς καλλιτέραν καὶ ἀριστεράν λειτουργίαν. Ἐσωτερικὴ διοργάνωσις ἀρτία τὰ καθήμερινά μαθήματα μετὰ τὴς κανονικότητος καὶ εὐταξίας διεξάγονται ὥστε δὲν εἶνε δυνατόν οὐδέ στιγμὴ νὰ καταναλωθῇ ἀσκοπῶς. Πάντες ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἤρχισαν νὰ ἐργάζωνται ἐνθέρμως—μαθηταὶ καὶ καθηγηταί.

Χάρις εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τούτων καὶ τὰς ἐπανειλημένας ποροτροφείαις αὐτῶν πρὸς τοὺς μαθητάς ἤρχισεν μίαν εὐγενῆς ἀμιλλα μετὰ τῶν μαθητῶν ποιὸς νὰ πραγματευθῇ τὸ ὄραιότερον θέμα ποιὸς νὰ παρουσιάσῃ τὴν καλλιτέραν ἐργασίαν καὶ ποιὸς θὰ κατορθώσῃ νὰ ἀπολάβῃ τοῦ ἐκαίνου τῶν εὐγενεστάτων κ. κ. καθηγητῶν ἐπίσης αἱ ὑποδειγματικαὶ διδασκαλίαι καὶ ἄλλαι διάφοροι ἀναμορφωτικαὶ διαλέξεις δὲν εἶνε σπάνια εἰς τὸ γυμνασίω μας.

Ἀνάγκη ὅμως ἡ ἀνάπτυξις τοῦ πνεύματος νὰ συμβαδίζῃ μετὰ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ σώματος ὡς καὶ ἡ ἀρχαῖοι ἡμῶν πρόγονοι ἔλεγον «νοσὶς ὑγιῆς εἰς σῶματι ὑγιει». Καὶ πράγματι ἀρχομένης τῆς ἀνοιξέως καὶ αἱ ἐκδρομαὶ καὶ τὰ γυμναστικά ἀγωνίσματα ἀριστερότερον καὶ συχνώτερον θὰ γίνωνται.

Χαίρομεν διότι βλέπομεν τὴν ἀπαρχὴν ταύτης τῆς περιόδου ἐν τῷ γυμνασίω μας συγκαίρως θεομά πρώτων τοὺς φιλοπροόδους καθηγητάς μας καὶ δεύτερον τοὺς συμμαθητάς μας εἰς τοὺς ὁποίους συνιστῶμεν τὴν μετ' ἐπιμελείας καὶ φρονήσεως ἐργασίαν καὶ συνέχισιν ἵνα ἐπιτευχθῇ ὁ παμμέγιστος σκοπὸς καὶ μιμηθῶσιν τοῦτο καὶ τὰ ἄλλα Γυμνασία.

Στυλιανὸς Δερμιτζίκης
Μαθητὴς Παλαιόχωρα

Χρυσοπηγὴ τῆ 21η Φεβρουαρίου 1932

« Πρὸς τὰς μαθητικὰς κοινότητες Γυμνασίου ὀηλέων εἰς Κανατά

Ἐλάβομεν ἀπὸ τῆς 19ης παρόντος φυλλάδιά τινα τοῦ περιοδικοῦ σας «Μαθητικὴ πρόοδος» τὰ ὁποῖα ἡ εὐγενῆς ψυχὴ σας εἶχε τὴν καλὴν διάθεσιν νὰ μᾶς ἀποστείλῃ. Ὅλοι μας σὰς συγκαίρως γιὰ τοὺς ἰδανικοὺς (σκόπούς καὶ) πληθινὰ ὑψηλοὺς σκοπούς σας τοὺς ὁποίους φέρει

εις φῶ, καὶ στεφανώνει με στεφανοὺς εἰχῶν καὶ ἐπαίνων πραγματοκῶν τὸ ἀνωτέρω περιοδεκόν σας.

Κανένας δὲν ἀρνεῖται τὸ ὕψιστον τῶν εὐγενῶν σας προσπαθειῶν καὶ μόνον δύναται νὰ εἰπῆ πῶς; Ἐὰν φιλοπόροδον φιλάδελφον καὶ ἀρκετὰ λεπτὸν καὶ εὐγενὲς αἴσθημα σᾶς ὤθησε νὰ χαλεπότερον ὅσον δύνασθε περισσότερο μαθητινόν κόσμον—καὶ ἄλλων—νὰ τὸ μιλῆσητε καὶ νὰ σᾶς μιλῆσῃ μετὰ τὴν οἰκειότερον φωνὴν ὅπερ ἀρκετὰ συντήγει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν δεσμῶν ἱερῶν καὶ ἰδαιωδῶν καὶ εἰς τὴν προετοιμασίαν μιᾶς ἀληθινῆς χριστιανικῆς κοινωνίας τὴν αὖριον.

Ἀπλὸν μαζὺ μετὰ τὰ τόσα συγχαρητήρια ποῦ θὰ δεχθῆτε ἀπὸ κάθε ψυχὴ ποῦ θὰ ἐπαίνεσθῃ τὸ ἔργον σας δεχθῆτε καὶ τὰ δικὰ μας καὶ τῆς ἐγκάρδιε εὐχῆς μας γιὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν εὐγενῶν σας ἐπιθυμιῶν.

«Μαθηταὶ Ἱερ. Σχ. Χανίων
Ἐμ. Τζανουδάκης
 Τελειόφοιτος Ἱερ. Σχ. Χανίων
 Χανιά 15—2—1932

Ἀγαπημένε μου Συναδέλφω

Ἀφαστη χαρὰ μᾶς προξένησε τὸ γραμματάκι σας τὸ λάβαμεν μετὰ στοῦ; διαγωνισμοῦ γι' αὐτὸ δὲ μπορέσαμε νὰ σᾶς ἀπαντήσωμε ἀμέσως. Τώρα ὁμοῦ ποὺ τέρας τὸ μικρὸ αὐτὸ συναφάκι ποῦ τάρταξε γιὰ λίγο τὸ γαλάζιο οὐρανὸ τῆς ὁμορφῆς ζωῆς μας καὶ ἤμαστι πάλι ἐλεύθερος καὶ ξένοιαστος σὺν πρῶτα μετὰ μεγάλη μας χαρὰ θ' ἀλληλογραφοῦμε μαζὺ σας ἀφοῦ ἄλλωστε καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς κύριους σκοποὺς τοῦ περιοδικοῦ μας εἶναι νὰ ἐπικοινωνήσωμε πνευματικῶς μετὰ τοὺς συναδέλφους ποὺ βρίσκονται μακριὰ μας νὰ γνωριστοῦμε καλὴν τέρην ν' ἀγαπηθοῦμε νὰ συνδεθοῦμε ἀδιάροχτα μετὰ τοὺς χρυσοὺς δεσμούς τῆς θείας Φιλίας.

Ἡμεῖς ζητοῦμε νὰ σᾶς γράφωμε τὴ ζωὴ μας τὴ κίνησιν τὴ δρασίαν μας. Καὶ σὺ ἐμᾶς κάθε τάξις ἀποτελεῖ μιὰ κοινότητα τέλεια δογμωμένη. Ὅλες δὲ μαζί ἡ κοινότητες συνεργάζονται γιὰ τὴ πρόοδον καὶ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ σχολείου μας.

Στὰ μαθήματα εἰμεθα καὶ μεῖς πολὺ προχωρημένε. Ἐργόχειρο καὶ τέτοια δυστυχῶς δὲ κάνομε γιὰτὶ σὺ «κλασσικὸν Γυμνάσιον» ποῦ εἶναι τὸ σχολεῖόν μας δὲν περιλαμβάνονται στὸ πρόγραμμα.

Μαθαίνομε ὁμοῦ μουσικὴ πολὺ καλὴ ἔχομε μάλιστα σχηματισθεὶ καὶ ἐκκλησιαστικὸν χορὸν καὶ ψάλλομε στὴν ἐκκλησίαν στὴ δευτέρα λειτουργίαν.

Γιὰτὶ ἐδῶ γίνεται ἰδιαιτέρως δευτέρα λειτουργία μόνον γιὰ τὰ σχολεῖα καὶ ψάλλομε ἡμεῖς.

Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ λόγια ποῦ μᾶς γράφετε γιὰ τὸ περιοδικὸν μας καὶ σᾶς ζητοῦμε ὁλόθερμα νὰ μᾶς ὑποστηρίξετε.

Τώρα βέβαια εἶναι στὴν ἀρχὴ καὶ ἔχει πολλὰ ἀτέλειες μὰ ἐλπίζομε πῶς σιγά—σιγά θὰ κατορθώσωμεν τὸ τελειοποιήσωμεν νὰ τὸ ἐξηγήσωμε περισσότερο. Γιὰ νὰ τὸ κατορθώσωμε ὁμοῦ πρέπει νὰ μᾶς βοηθήσουν καὶ οἱ ἄλλοι μας συνάδελφοι συνεργασθέντες μετὰ καὶ ἰδίως γενόμενοι συνδρομηταὶ μας.

Περίμενομε λοιπὸν καὶ ἀπὸ σᾶς πρῶτα—πρῶτα νὰ μᾶς συνδράμετε. Καὶ δὲν πιστεύω ἡ κοινότης σας ποῦ μετὰ τὴν εὐγένειαν ζητήσε νὰ ἐπικοινωνήσωμε καὶ ν' ἀλληλογραφοῦμε, νὰ μᾶς ἀρηθῆ τὴ βοήθειά σας. Δὲν θὰ μπορεῖτε νὰ διαθέτετε στὸ Παρθεναγωγεῖόν σας περισσότερα φύλλα; Δὲν θὰ μπορεῖτε ποτε ποτε νὰ μᾶς στέλλετε κανένα κομματάκι γιὰ δημοσίευσιν.

Σᾶς εὐχαριστοῦμε πολὺ—πολὺ γιὰ τὰς ὁμορφὰς φωτογραφίας σας. Ἐμεῖς τώρα δὲν ἔχομε σκοπεύομε ὁμοῦ νὰ πᾶμε ἐκδρομὴ μὴ μᾶς ἐπιτρέψει ὁ καιρὸς καὶ τότε θὰ βέλωμε καὶ θὰ σᾶς στείλωμε.

Ἔχετε χαιρετισμούς ἀπὸ τὰς συναδέλφους σας ποὺ ἀνέθεσαν σὲ μένα νὰ σᾶς γράψω τὴ σκέψιν καὶ τὴ ζωὴ ὄλων μας. Περιμένομε μετὰ μεγάλη ἀνυπομονησίαν καὶ τὸ δευτέρον γράμμα σας ποῦ νὰ εἶναι ὁμοῦ μεγάλον τερὸν ἀπὸ τὸ πρῶτον.

Μετὰ πολλὴν ἀγάπην
Οἱ Κοινοὶ Τῆς Γυμ. Θυλ. Χανίων

ΟΙ ΚΑΚΟΙ ΟΙΩΝΟΙ

Ἐνας ἄνθρωπος παραπονοῦμενος ἦλθε νὰ βρῆ τὸν Caton ἔνα ἀπὸ τοὺς σοφωτέρους ἄνδρας τῆς Ῥωμαϊκῆς Δημοκρατίας καὶ τοῦ εἶπε δι' ἡτο κατατρομαχθέντος ἀπὸ ἕνα γεγονός τὸ ὅποιν τοῦ ἐφάνητο πολὺ κακὸς οἰωνός—ἵστοιν εἶναι τὸ γεγονός; τὸν ἠρώτησε ὁ Caton.

—Εἶδον εἰς τὸν ὕπνον μου ἀπῆντησεν ὁ ἄνθρωπος αὐτός δι' οἱ ποντικοὶ ἔχουν ροκανίσαι ἐν ἀπὸ τὰ παπούτσια μου.

—Καθησύχασε τοῦ ἀπῆντησεν ὁ Caton δὲν εἶναι παρὰ μισὸ κακὸ Ἀλλὰ γνωρίζετε ποῖον θὰ ἦτο ἀληθὺς τρομακτικὸν καὶ ἔκλεινον ὅπου θὰ σᾶς ἀνησυχούσε;

—Ποῖον λοιπὸν!
 —Αὐτὸ θὰ ἦτο ἐάν τὸ παπούτσι σου ἔτρωγε τοὺς ποντικούς. Ὁ ἄνθρωπος μας ἔφυγε ἐντροπία σμένος βλέπων καλὰ δι' τὸν περιεπαίσειον διὰ τὴν πρόληψιν του. (Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)
Ἑλένη Παπαγεωργιάκη
 Μαθήτρια Γ' Τάξεως Γυμ. Θυλ.

ΠΕΡΗΦΑΝΕΙΑ

Στῆς μυγδαλίαν μας τὰ κλωνιά τὰ πιδ γλυκόλαλα ποιλιά τονίζουσιν χαρωπὰ τραγούδια.
 Ἔχει περὰσ' ἡ χριμωνιά καὶ κεῖ στὸ κῆπον τὴ γωνιά ἀνθίζουσιν ἀπειρα λουλεύδια.

Τὸ χαμομήλι, ὡς καὶ αὐτὸ πᾶν στὸ μισχὸν του σκυφτὸ ἔχει κρυφὴ τὴν ὁμορφίαν του Ἡ ἀνεμῶνη πεταχτὴ καμαρωτὴ καμαρωτὴ φαντάζει ὀλόδορον σιμά του

Τὸ χαμομήλι δὲν μιλά μ' αὐτὴν τὸ βλέπει καὶ γελά καὶ ὕστερα λέγει μετὰ καμάρι «Ποῖος εἶδε τέτοια φορεσιά ὀλοπορφύρα καὶ ὄρσιαν, τόση ὁμορφίαν καὶ τόση χάριν;»

Σὲ λίγο ἡ αὐρὰ δροσερῆ χαϊδευτικὴ καὶ τρυφερῆ περὰ κοντὰ στὴν ἀνεμῶνη τὰ φύλλα της μετὰ μιᾶς μαδοῦν καὶ τ' ἄλλα τᾶνθια, τὶ νὰ δοῦν; ἄδεια τὴν κεφαλὴν της μόνη!

Ἐσεῖνη τώρα δὲν μιλά τὸ χαμομήλι ὁμοῦ γελά θωρήσας τὴν σ' αὐτὸ τὸ χάλι. Αὐτὰ παθαίνουν καὶ οἱ κουτοὶ ποῦ ἐνφ' δὲν εἶνε κατὰ τι, ψηλὰ σηκώνουσιν τὸ κεφάλιν...
Ἑλένη Τσοῦρδου
 Τάξις Γ'
 Γυμνασίου θηλείων
 Χανίων

ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΜΑ

Ὁ ἥλιος ἐβασίλευσε βγήκε τὸ πρῶτον ἀστέρι καὶ δροσερὸν ἔκλινθησε τὸ βραδυδὸν ἀέρι

Ὁ ἥλιος ἐβασίλευσε Ποῖος ἔρει ὡς ποῦ νὰ βγῆ Πόσοι θὰ δοῦν τὸν θάνατον Καὶ πόσοι τὴν Ζωὴν
Ἄννα Στριματάκη
 Τάξις Δ' Γυμνασίου Θηλείων

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Αἰ φρίκη εἶναι φίλος μου αὐτὰ τὰ δυὸ ἐννοούμενα νὰ ἀποτελοῦνε Ἠπειρὸν εἰς τὰ καλά καθοῦμενα.

Στὸν οὐρανὸν δὲ βρίσκεται στὴ γῆ δὲ ξεφτιρόνει καὶ ὁμοῦ ἀγκάθιν λέγεται τὸν ἄνθρωπον ζαγλῶνει.

Γλήνεια Αἰμιλία

ΓΝΩΜΙΚΑ

Κλείσε μέσα στὴν ψυχὴν σου τὴν Ἑλλάδα καὶ θὰ αἰσθασθῆς μέσα σου νὰ λαχταρίζῃ κάθε εἰδος μεγαλείου.

Ἡ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Διευθυντὴν Ἑμμετροῦ Κασίου Σφακίων
 Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰ καλὰ σας λόγια ἀποστέλλομεν σχετικὰ ἀντίτυπα.

Ἰωάννη Πλετουσάκειν
 Τὸ θέμα σας δύσκολον γιὰ μαθητὰς εἶναι περιπεσὺν καθ' ἡν ἡ μεγαλύτερη ἀνδρεία καὶ οἰκονομολόγοι τοῦ αἰῶνος μας δὲν δύναται νὰ συμφωνήσουσιν εἰς τὰ αἰτία τῆς σημερινῆς οἰκονομικῆς κρίσεως.

Ἐμ. Δημητριάδην μαθητὴν Δὲν εἶναι θεματίζουσα ἀντιλήψεις ὑπερβολικαί.

Τὸ περιοδικὸν μας θεωρεῖ ὁποῦ πορὸς εἰς νὰ εὐχαριστήσῃ καὶ κ. κ. Διευθυντὰς τῶν Σχολείων καὶ μαθητικὰς οἰκονομικῆς αἰδοποιοῦ ἠθικῆς καὶ ὀλιγῆς τὸ ὄποσθῆριζαν ἅμα τῆ ἐκδόσει του.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

—Ὁ πατέρας. Πάλι Δημητριάκη, τὰ ἴδια ἀνδρῆς; Τὴν περὶ σμένην τριμηνιά μ' ἔκαμες νὰ χαρῶ γιὰτὶ ἦρθες πρῶτος, τώρα ὁ καθηγητὴς σου μοῦ λέει πῶς ἦρθαν ἄλλοι πρῶτοι.

—Ὁ Δημητριάκης. Μὰ, μπα μὰ μου νὰ ξέρης πῶς εἶναι κιἄλλοι πατέρες ποῦ θέλουν νὰ χαροῦν βλέποντας τὰ παιδιὰ τοὺς πρῶτα. Δὲς πρέπει νὰ εἶμαστε ἐγωῖστές.

Ἑλένη Ζαγορειανῆ
 Μαθήτρια Γ' τάξεως Γυμνασίου θηλείων Χανίων.

—Ὁ μπαμπᾶς: Κατὰρὸς πᾶ εἶναι Τὸτὸ νὰ πᾶς στὸ σχολεῖον.

—Ὁ Τότος: Μὰ τί νὰ πᾶω μπαμπᾶ νὰ κάνω στὸ σχολεῖον ἀφοῦ δὲν ξέρω γράμματα...

Ἐνας μικρὸς ζητεῖ ἐλεημοσύνη ἀπὸ μιᾶ κυρία: Ἄ Ἐλεήσατε με κυρία, ὁ πατέρας εἶναι στὴ φυλακὴν καὶ ἡ μητέρα μου ἔρρωσθη στὸ νοσοκομεῖον ἀνυπόσωσπὶν χωρὶς πεντάρα θὰ μὲ σπᾶσουν καὶ οἱ δυὸ στὸ ξέλο...

Στὸ μάθημα τῆς μουσικῆς. Ἡ δασκάλα: Πᾶς μου Πόπη τί εἶναι πιδ με γάλο ἕνα δέκατον ἔκτο ἢ ἕνα τριανκοστὸ δευτέρου;

Κε' ἡ Πόπη ἀφελέστα κα καὶ τὰ δυὸ εἶναι μεγάλα.

—Τᾶμαθες Γιάννης; ὁ φίλος μας Μ... ποῦ ἀνοίξε, ἐργαστάειο στὸ Φάληρον ψαλλῆσαι.

—Μὰ ἦταν ἐπόμενον ἀφοῦ διαλέξε τέτοιο μέρος.